پیش فروش واحدهای
مسکونی و تجاری
شرکت سرمایه‌گذاری مسکن شمال شرق (سهامی خاص)
www.smaskan.com
اقساط بلندمدت
۰۵۱ - ۳۸۰۸۳

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
دوشنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۳۹۴
۲۷ شعبان ۱۴۳۶
۱۵ ژوئن ۲۰۱۵
شماره ۳۵۰۶
۸ صفحه
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی ۹۱

گزارش «دنیای اقتصاد» از تخریب ۱۴ معدن در ارتفاعات جنوبی مشهد؛

عزم جدی مبارزه با کوه خواری

دنیای اقتصاد، گروه صنعت و معدن- یکی از بزرگترین معضلات کنونی کلان‌شهرها از جمله مشهد، نداشتن هوای پاک و تنفس‌گاه کافی در شهر است، ارتفاعات و کوه‌های اطراف شهر به منزله تنفس‌گاه آن محسوب می‌شود که امروز متاسفانه شاهد نابودی این محیط‌ها و جایگزینی ساخت و سازها، جاده‌ها و معادن به جای فضای سبز و کوه‌ها هستیم. ارتفاعات شهرها جزء منابع طبیعی و فضای عمومی آزاد برای گذران اوقات فراغت مردم محسوب می‌شوند و نباید کاربری دیگری داشته باشند و ...

در صفحه ۴و۵

گفت‌وگو با جمشید منصوریان، اولین شهردار مشهد پس از انقلاب؛

عبور از بحران‌های شهرداری با کمک مردم

■ از نظر مالی نیازی به حقوق شهرداری نداشتم ■ بودجه شهرداری در هفته به سختی به ۲۰۰ هزار تومان می‌رسید ■ با آقای مهندس بازرگان و مهندس صباغیان وزیر کشور وقت صحبت کردم، وضعیت بودجه دولت مناسب نبود و حتی سه بار نیز خدمت حضرت امام خمینی(ره) رسیدم ■ طرز فکر من اینطور نبود که افرادی به این دلیل که تفکرات سیاسی دیگری دارند، به عنوان مثال بعد از ۲۰ سال کار در شهرداری آن‌ها را از کار برکنار کنم ■

صفحه ۳

عکس: دنیای اقتصاد/ حسین میرشاهی

سرمقاله

سرمایه‌گذاری مولد نیازمند اعتماد و شفافیت

دکتر جعفر خیرخواهان

چرا مردم ایران سرمایه‌ها و اندوخته‌های پولی خود را معمولا در بازارهای ارز و سکه و طلا و املاک و مستغلات که بازدهی مفید و مولدی ندارد سرمایه‌گذاری می‌کنند و کمتر به سراغ بازارهای مالی و بورس سهام می‌روند؟ پرسش کلی‌تر اینکه چرا سرمایه‌ها معمولا از کشورهای درحال‌توسعه (دچار کمبود سرمایه) به سمت کشورهای توسعه‌یافته (دارای مازاد سرمایه) روانه می‌شود درحالیکه بازدهی سرمایه در گروه دوم کشورها کمتر از گروه اول است؟ پاسخ کوتاه به چنین تناقض یا معمایی این است که چون کشورهای ثروتمند توانسته‌اند محیطی امن و شفاف برای سرمایه‌گذاری ایجاد کنند و چنین محیطی باعث جذب سرمایه‌ها و ثروتمندی آن‌ها شده است. هر بنگاه اقتصادی برای اینکه رشد کند و پروژه‌های سرمایه‌گذاری بزرگ انجام دهد نیاز به منابع مالی گسترده و متنوع دارد. بنگاه‌های تک‌مالکی یا با تعداد شرکای محدود نمی‌توانند این کار را بکنند. یکی از مهمترین نوآوری‌های نهادی در تاریخ کسب‌وکار، ایجاد شرکت‌های سهامی با مسئولیت محدود بوده است.

...ادامه در صفحه ۲

یادداشت

اوراق مشارکت؛ فرصتی برای سرمایه‌گذاری مطمئن
■ سید حامد حسینی
صفحه ۲

بیم و امید در میانه راه دولت یازدهم
■ حمیدرضا موحدی زاده
صفحه ۳

روزی که برای افغانستان بود
■ سیدمحمدرضا هاشمی کابل
صفحه ۵

■ گفت وگو با معاون جدید اداری و مالی شهرداری مشهد درباره مصوبه افزایش جرائم ساختمانی؛

پایان اتکا به درآمد جرائم ساختمانی

صفحه ۵

■ در گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با مدیران شهری مشهد مطرح شد؛

توسعه ناوگان حمل‌ونقل از کانال سرمایه‌گذاری

صفحه ۷

■ گزارش همایش «ساخت‌وسازهای غیرمجاز شهری»

وضعیت فلاکت‌بار ساخت‌وسازها

صفحه ۸

■ ۲۹ خرداد از نگاه ما و دیگران، شریعتی در چهار پرده؛

پروژه ناکام عبور برای رسیدن

صفحه ۶

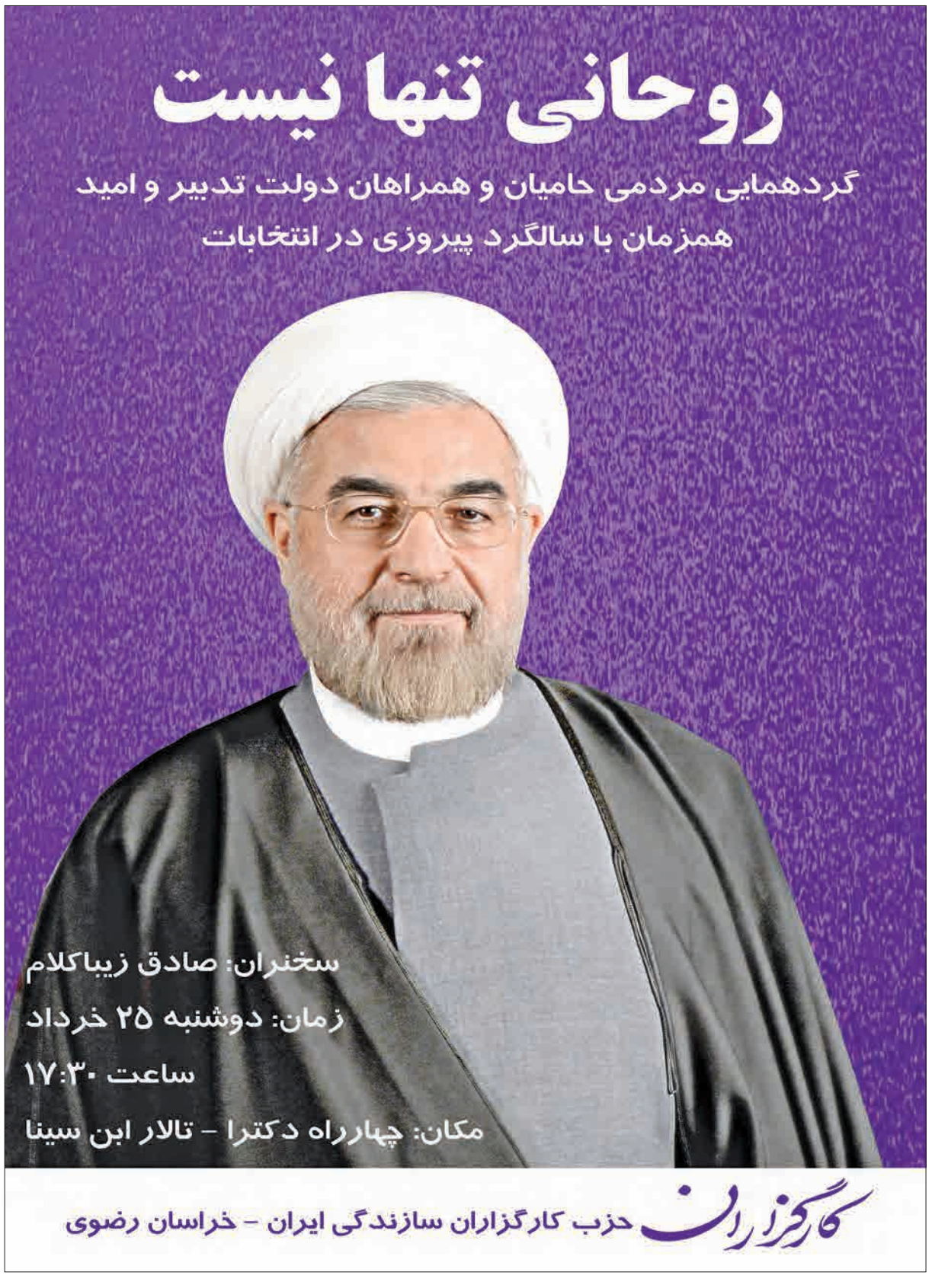

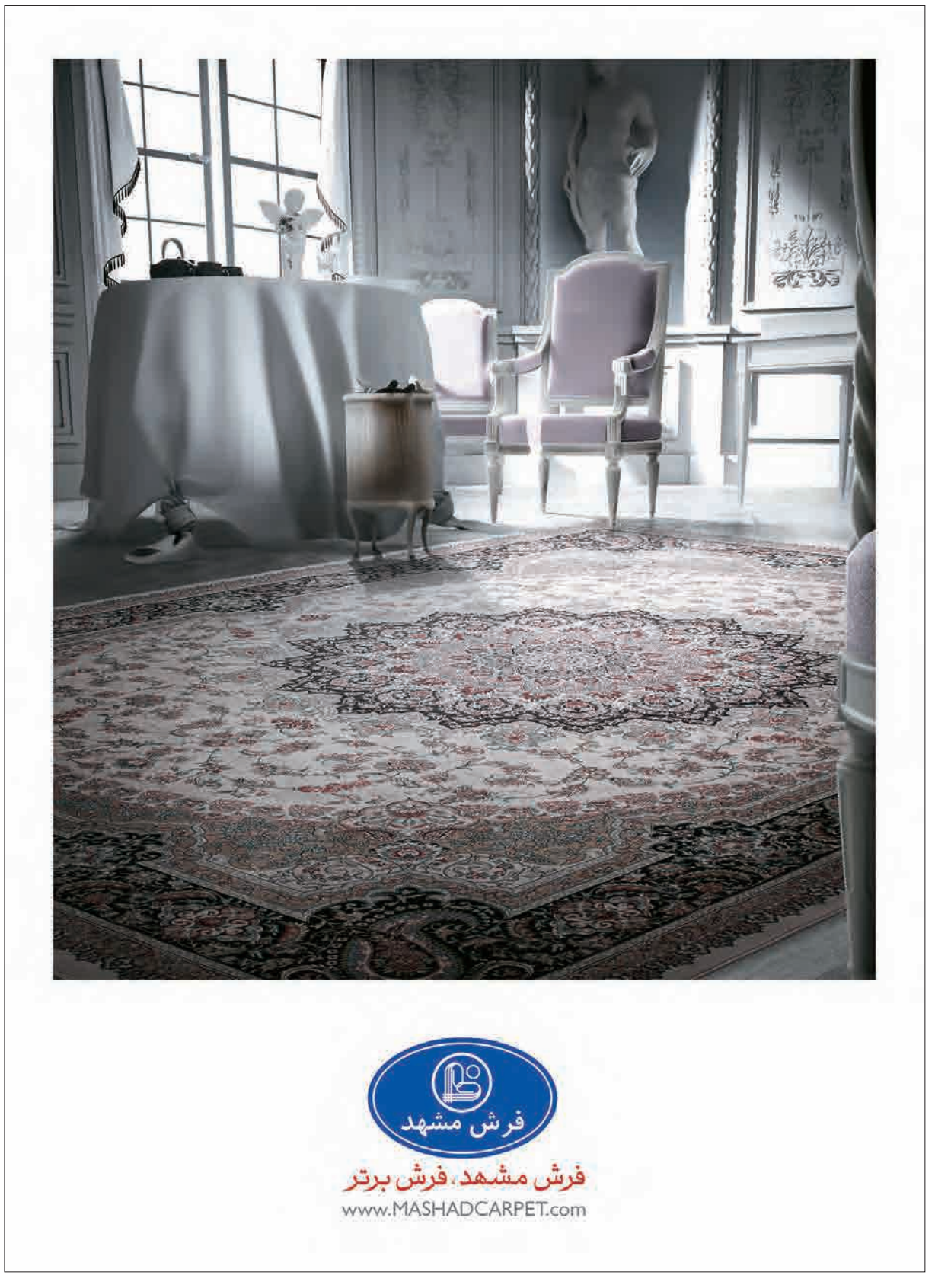

سرمقاله

سرمایه‌گذاری مولد نیازمند اعتماد و شفافیت

ادامه از صفحه اول ...

این شرکت‌ها توانایی پذیرش ریسک‌های بیشتر را دارند در عین حال که سهامداران در صورت ورشکستگی شرکت، چیزی بیش از سرمایه‌گذاری اولیه خود را از دست نخواهند داد.

در واقع یکی از عوامل موفقیت اقتصادی کشورهای پیشرفته، وجود شرکت‌های سهامی بزرگ یا چندملیتی است که در اذهان مردم به‌عنوان نماد غول‌های نظام سرمایه‌داری شناخته می‌شوند. بزرگ‌بودن به آن‌ها اجازه می‌دهد تا از صرفه‌های مقیاس بهره‌مند شوند، وارد پروژه‌های عظیم شوند و کالاها و خدمات را با هزینه کمتری تولید کنند. همه این‌ها رفاه اجتماعی تولیدکنندگان و مصرف‌کنندگان را افزایش می‌دهد یعنی کل جامعه منتفع می‌شوند. اما موفقیت این نوآوری نهادی نیازمند شفافیت اطلاعاتی و رعایت استانداردها و اصول حسابداری و حسابرسی است که از سوی نهادهای نظارتی وضع و تکلیف می‌شود.

جای تاسف است شرکتی که از درون فرصت‌ها و مزیت‌های موجود در شهر مشهد و ابتکار عمل مدیرانی کارآفرین پدید آمد و می‌توانست واقعا به پدیده‌ای در اقتصاد گردشگری با تمامی صنایع جانبی آن و شبکه خرده‌فروشی مدرن تبدیل شود به‌واسطه حرص و آز و طمع‌ورزی افراطی مدیران و مالکان اصلی به چنین حال و روزی افتاده است. البته حرص و آز و طمع بشری همیشه و در همه جا وجود داشته است اما این وظیفه نهادهای نظارتی است که با سیاست‌های تنظیمی مناسب اجازه ندهند مدیران موسسات مالی و بنگاه‌های تولیدی به دام کژمنشی یا مخاطره اخلاقی بیفتند و با پول سایر مردم به عملیات پرریسک و نامطمئن دست بزنند و نیز رویه‌های فریب‌کارانه یا تقلبی در پیش بگیرند که حساب‌ها و عملیات خود را همیشه سودده نشان دهند و حباب توخالی قیمتی خلق کنند.

این کوتاهی و غفلت انواع نهادهای نظارتی در انجام وظایف اصلی و ذاتی خود در مورد شرکت‌های پدیده و میزان باعث شد سرمایه مالی و آرزوهای مردم عادی برباد رود که می‌توانستند همچون مردم کشورهای پیشرفته، به عنوان سپرده‌گذاران و سهامداران خرد در خدمت توسعه و گسترش اقتصاد مالی و واقعی باشند و خسارت سنگین‌تر اینکه سرمایه باارزش اعتماد عمومی را خدشه‌دار کرد که ترمیم و بازگرداندن آن سال‌های سال زمان می‌برد.

پس اگر گله‌مند هستیم چرا مردم پول خود را به‌اصطلاح زیربالش گذاشته یا به سوداگری پرداخته و طلا و ارز و زمین و ساختمان می‌خرند به این خاطر است که نهادهای مسئول نتوانسته‌اند قوانینی مناسب و عملی و محیطی امن و شفاف برای سرمایه‌گذاری در بازارهای مالی و تاسیس شرکت‌های بزرگ و موفق که در خدمت رشد و توسعه ملی و منطقه‌ای باشند، ایجاد کنند.

خبر

بازدید مدیر امور شهرستان‌های «دنیای اقتصاد» از تحریریه مشهد

دنیای اقتصاد- **مدیر امور شهرستان‌های روزنامه «دنیای اقتصاد» از دفتر تحریریه این روزنامه در مشهد بازدید کرد.**

حسین حسین‌زاده در این بازدید از نزدیک در جریان فعالیت‌های تحریریه خراسان رضوی قرار گرفت و از وجود تحریریه باتجربه این روزنامه در مشهد ابراز خرسندی و از عملکرد آن‌ها تقدیر کرد. در این بازدید دوساعته که با حضور سرپرست خراسان رضوی انجام شد، بررسی راه‌های توسعه کیفی و کمی فعالیت روزنامه «دنیای اقتصاد» در شرق کشور مورد تاکید قرار گرفت.

کارآفرین برتر خراسان رضوی:

دست دلالان را از بازار زیتون کوتاه کردیم

دنیای اقتصاد- **کارآفرین برتر خراسان رضوی و مدیر گروه کارخانجات زیتون آرشیا گفت: با راه‌اندازی چرخه تولید تا عرضه زیتون، دست دلالان را از بازار این محصول کوتاه کردیم.**

علیرضا نبی در نشست خبری بازدید خبرنگاران از شرکت زیتون آرشیا، اظهار کرد: در موضوع مواد اولیه موردنیاز برای فراوری زیتون در سال‌های ۸۹ و ۹۰ با یک بحران و فاجعه مواجه بودیم، به‌طوری‌که هر کیلوگرم زیتون توسط دلالان و واسطه‌ها تنها به ارزش ۳۰۰ تومان خریداری می‌شد و به نرخ ۴۰۰۰ تومان به کارخانه‌داران فروخته می‌شد، ما با ایجاد یک واحد صنعتی در مینودشت، زیتون را به‌طور مستقیم از کشاورز و با قیمتی که به ضرر او نباشد، خریداری کرده و به‌طور مستقیم برای فراوری به دیگر واحدهای خود انتقال می‌دهیم و کار توزیع و فروش نیز توسط یکی دیگر از شرکت‌های این گروه انجام می‌شود و با این کار دست واسطه‌ها از بازار این محصول کوتاه شده است.

عضو هیات رئیسه انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی با اشاره به اشتغال مستقیم ۴۰۰ نفر و اشتغال غیرمستقیم ۴۰۰۰ نفر با برون‌سپاری کارها در گروه کارخانجات زیتون آرشیا گفت: در اشتغال‌زایی خود سه گروه از افراد جامعه شامل زنان سرپرست خانوار، افراد دارای سوءپیشینه که جرایم غیرعمد را در کارنامه دارند و افراد معتادی که با فرستادن به کمپ آن‌ها را از اعتیاد ترک داده و ظرف یکسال پاک می‌شوند و لغزشی ندارند را پوشش می‌دهیم.

در نخستین همایش ملی «اقتصاد آموزش و پرورش» تأکید شد:

آزادسازی منابع درونی با رویکرد اقتصاد مقاومتی

دنیای اقتصاد، رها بخشایش- **نخستین همایش ملی «اقتصاد آموزش و پرورش با رویکرد اقتصاد مقاومتی» با حضور اندیشمندان اقتصاد و اهالی تعلیم و تربیت در مرکز تربیت معلم شهید بهشتی مشهد برگزار شد که پیام وزیر آموزش و پرورش آغازگر این همایش بود.**

در بخشی از پیام علی‌اصغر فانی به این همایش آمده است: «برگزاری این همایش در ۲۴ خرداد که یادآور پیروزی اندیشه تدبیر و امید با مشی اعتدال و رویکرد همگرایی در جهت بهبود، اصلاح و اعتلای رویه‌های حاکمیتی است، تحسین‌برانگیز است؛ این همایش که در راستای تحقق بند ۲۱ سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی ابلاغ شده از سوی مقام معظم رهبری مبنی بر تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی به ویژه در محیط‌های علمی، آموزشی و رسانه‌ای و تبدیل آن به گفتمان فراگیر و رایج ملی است، فرصت بی‌نظیر و چندگانه برای تمرکز پژوهشگران حوزه اقتصاد و عرصه تعلیم و تربیت نسبت به اقتصاد آموزش و پرورش فراهم آورده است. تاکید بر اقتصاد مقاومتی به عنوان یک عامل درون‌زا در آموزش و پرورش متضمن توسعه مشارکت همگانی، تمرکززدایی و بهره‌وری است. در دولت تدبیر و امید با توجه به حضور صاحبان اندیشه و تجربه، توانمندی‌های بالقوه برای هدایت همگانی در جهت تحقق زمینه‌های اقتصاد مقاومتی و توانمندسازی عمومی وجود دارد؛ البته به سبب طیف گسترده مخاطبان، علاوه بر اینکه آموزش و پرورش نقش موثری در فرهنگ‌سازی اقتصاد سالم و پویا دارد، به دلیل وجود مشارکت‌های متنوع در آموزش و پرورش با اتخاذ رویکردها و رویه‌های علمی و مدل‌های اقتصادی کارا و اثربخش می‌توان به کاهش و حذف بسیاری از کاستی‌ها در آن مبادرت ورزید. اکنون که با اهتمام دست‌اندرکاران این همایش فرصت گفت‌وگو و تبادل اندیشه‌های علمی فراهم شده، امید است زمینه رهیافت‌های علمی و عملی در جهت پویاسازی بیشتر اقتصاد آموزش و پرورش را شاهد باشیم.»

رئیس دانشگاه فردوسی مشهد: انتظار می‌رود اقدامات حوزه آموزشی مبنای علمی داشته باشد.

■ **ضرورت تحقق ظرفیت‌های اقتصادی آموزش و پرورش**

مدیرکل آموزش و پرورش خراسان رضوی در این همایش با بیان اینکه این همایش دو هدف اصلی را دنبال می‌کند، گفت: اولین هدف، جامعه‌پذیر کردن دانش‌آموزان جهت تشویق و ترغیب رفتارهای عقلایی اقتصادی است.

سید جواد حسینی آموزش و پرورش را «جعبه سیاه» جامعه دانست و اظهار کرد: امروز همگان اعتقاد دارند یکی از استلزامات توسعه، پرورش رفتارهای عقلایی و اقتصادی در جامعه است و چه مرجعی بیشتر از آموزش و پرورش این رسالت را بر عهده دارد؟

مدیرکل آموزش و پرورش استان تحقق ظرفیت‌های عظیم اقتصادی آموزش و پرورش را دیگر هدف اصلی این همایش برشمرد و تصریح کرد: معتقدم آموزش و پرورش لشکر بزرگ اقتصادی اما زاغه‌نشین است که باید از زاغه‌نشینی خارج شود. وی با تاکید بر اینکه ظرفیت اقتصادی آموزش و پرورش در هیچ دستگاهی حتی وزارت نفت هم وجود ندارد، خاطرنشان کرد: برای تحقق ارتقاء کیفیت آموزش و پرورش که راهبرد دولت تدبیر و امید نیز هست، نیاز به منابع داریم.

حسینی با اشاره به اینکه اعتبارات آموزش و پرورش از سه منبع تامین می‌شود، عنوان کرد: اولین منبع، منابع دولتی است؛ تامین اعتبارات برای ارتقاء کیفیت به منظور توسعه همه جانبه یک ضرورت انکارناپذیر است که دولت‌ها باید به آن اهتمام ورزند و دولت یازدهم با تمام معذوریت‌ها و محدودیت‌ها این نگاه را داشته است.

مدیرکل آموزش و پرورش استان دومین منبع تامین اعتبارات آموزش و پرورش را مشارکت برون‌سازمانی دانست و گفت: سومین منبع نیز «توسعه از درون» است؛ به عبارت دیگر آزادسازی ظرفیت‌های آموزش و پرورش با رویکرد اقتصاد مقاومتی و با نگاه بهره‌وری.

حسینی بر فعالیت دائمی دبیرخانه این همایش تأکید و ابراز امیدواری کرد: با به‌کارگیری نتایج این همایش شاهد شکوفایی رفتارهای عقلانی اقتصادی در جامعه و تحقق بهینه ظرفیت‌های آموزش و پرورش به منظور ارتقاء کیفیت آموزش باشیم.

■ **لزوم برون‌سپاری فعالیت‌ها**

رئیس دانشگاه فردوسی مشهد نیز در این همایش حوزه آموزش و پرورش و آموزش عالی را امتداد یک راه دانست و خاطرنشان کرد: این دو مسیر بسیار به هم وابسته است و هماهنگی و هم‌افزایی آن‌ها اهمیت بسیاری دارد.

محمد کافی ادامه داد: همانگونه که اداره آموزش و پرورش بدون مشارکت مردم و خیران وبدون تنوع‌بخشی به منابع مشکل است، حوزه آموزش عالی نیز با همین مشکل مواجه است. وی با بیان اینکه پرداختن به حوزه خدمات ما را از دیگر اهداف خود دور می‌کند و مانع پرداختن به پژوهش است، تصریح کرد: به این نتیجه رسیدیم در دانشگاه تا حد امکان حوزه خدماتی را به بخش خصوصی بسپاریم اما این امر ساده نیست.

رئیس دانشگاه فردوسی مشهد با اشاره به اینکه شاید دانشگاه در برون‌سپاری وظایف سابقه‌ای ۲۰ ساله داشته باشد، افزود: اما اگر برون‌سپاری بدون مطالعه و نظارت باشد، با شکست مواجه می‌شود؛ انتظار می‌رود اقدامات حوزه آموزشی مبنای علمی داشته باشد.

فریبا احمدی‌مقدم، بازرس ویژه صندوق ذخیره فرهنگیان کشور نیز در بخشی از این همایش به تأکید رهبر معظم انقلاب بر تحقق اقتصاد مقاومتی اشاره و اظهار کرد: یکی از راهکارهای اجرای سیاست‌های اقتصاد مقاومتی استفاده از ظرفیت‌های درونی است که صندوق ذخیره فرهنگیان محلی برای تحقق این امر است.

■ **ارسال ۱۰۵ مقاله به همایش**

دبیر علمی این همایش نیز تعداد آثار ارسال شده به دبیرخانه را ۱۰۵ مقاله اعلام و عنوان کرد: از این تعداد ۱۹ مقاله در قالب سخنرانی و ۲۴ مقاله نیز در قالب پوستر ارائه می‌شود.

ابراهیمی سالاری با اشاره به برگزاری چهار کارگروه با عناوین «برون‌سپاری و مشارکت بخش خصوصی»، «توسعه درون دستگاهی و افزایش بهره‌وری»، «بخش دولتی و انجمن‌های مردم نهاد» و «اقتصاد مقاومتی» در این همایش، تصریح کرد: میزگردی نیز با عنوان «فرصت‌ها و چالش‌های اقتصاد مقاومتی در پویاسازی آموزش و پرورش» برگزار خواهد شد.

شایان ذکر است در حاشیه این همایش نمایشگاه «ایده‌ها و تجارب پیرامون موضوع اقتصاد مقاومتی» برپا شد.

■ **فعالیت دائمی دبیرخانه همایش**

دبیر ستاد برنامه‌ریزی نخستین همایش ملی اقتصاد آموزش و پرورش در حاشیه برگزاری همایش در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» با بیان اینکه این همایش همزمان با سالگرد پیروزی دولت تدبیر و امید و با مشی اعتدال و اصلاح در مشهد برگزار شد، اظهار کرد: در این همایش حدود ۶۵۰ نفر از مدیران کل آموزش و پرورش استان‌های کشور، مدیران کل ادارات نوسازی، خیران مدرسه‌ساز صاحبان مقالات و آثار پذیرفته شده و ... حضور دارند.

بخشی از پیام وزیر آموزش و پرورش: برگزاری این همایش در ۲۴ خرداد یادآور پیروزی اندیشه تدبیر و امید با مشی اعتدال و رویکرد همگرایی در جهت بهبود، اصلاح و اعتلای رویه‌های حاکمیتی است

سید نعمت عبدی با اشاره به اینکه اهداف همایش در راستای تحقق بند ۲۱ اقتصاد مقاومتی مبنی بر تبیین ابعاد اقتصاد مقاومتی در محیط‌های علمی و آموزشی و تبدیل آن به گفتمان رایج ملی است، افزود: با توجه به اینکه آموزش و پرورش خراسان در دولت تدبیر و امید در مواجهه با مسائل پیرامونی خود رویکرد و رویه علمی را برگزیده است؛ بر این اساس با توجه به اهداف ۱۰گانه‌ای که برای تحقق این بند ترسیم کرد، هفت محور اعلام و این هفت محور به چهار کارگروه منتهی شد که به طور مشخص زمینه راهبردهای عملی این کارگروه‌ها می‌تواند با توجه به پتانسیلی که در آموزش و پرورش وجود دارد، جنبه عملی به خود بگیرد.

مشاور طرح و برنامه مدیرکل آموزش و پرورش خراسان رضوی با بیان اینکه دبیرخانه همایش به صورت دائمی کار خود را ادامه می‌دهد، بیان کرد: این چهار کارگروه یافته‌های علمی این مقالات را استخراج کرده و در اختیار دستگاه‌های اجرایی، ادارات کل آموزش و پرورش و ادارات استان قرار می‌دهند. آموزش و پرورش استان نیز به عنوان دبیرخانه این روند را رصد می‌کند و بخشی از آن نیز که کارکرد وزارت آموزش و پرورش و سایر سازمان‌ها و نهادهای کشوری را می‌طلبد، در اختیار آن‌ها قرار می‌گیرد.

به همت موسسه خیریه همدم؛

آیین نکوداشت رضا حمیدی در مشهد برگزار شد

دنیای اقتصاد- **آیین نکوداشت رضا حمیدی، کارآفرین خیر و پیشکسوت مشهدی به همت موسسه خیریه توانبخشی دختران بی سرپرست و کم توان ذهنی هـمدم در مشهد برگزار شد.**

در این مراسم که هفته گذشته و با حضور جمعی از خیران، فرهیختگان، صاحبان صنایع و تجارت و مسئولان استانی ترتیب یافت، با اهدای لوح تقدیر، تندیس و هدیه هنری ساخته دست دختران موسسه همدم از حمیدی تجلیل شد.

حمید طیبی، سخنگوی اتاق بازرگانی خراسان رضوی، اکبر صابری فر، شهردار اسبق مشهد، شیرازی نیا و ادیبی به عنوان برخی از اعضای هیات مدیره و زهرا حجت مدیرعامل موسسه همـدم و تـهمینه شـکیـب، رئیـس سـازمـان بهزیستی خراسان رضوی نیز از افراد حاضر در این برنامه بودند.

اجـرای هنری ارکستر صبا، پخش فیلم فعالیت های خیرخواهانه رضا حمیدی، اجرای سـرود دختران همدم و دکلمه یکی از دختران مـددجـوی مـوسـسـه، از جمله بـرنـامـه های این مراسم بود که در سالن همایش «همدم» اجرا شد.

رضا حمیدی ریاست هیات مدیره انجمن مدیران صنایع خراسان رضوی را بر عهده دارد و عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی استان است؛ او کارآفرین برتر ملی و صاحب برند کارخانجات فرش و چرم مشهد بوده و یکی از اعضای هیات مدیره موسسه همدم است.

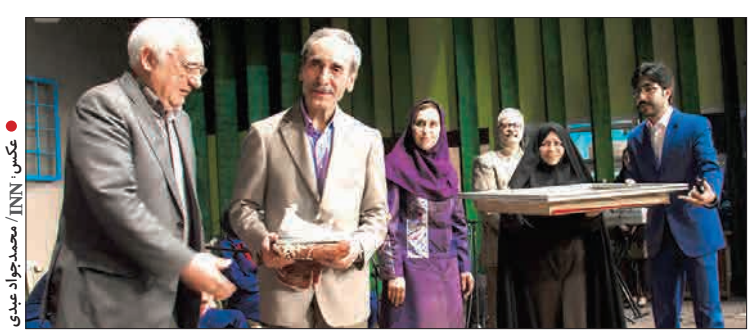

عکس: INN/ محمدجواد عیدی

مدیرعامل سپاد در جمع راهنمایان گردشگری مسافران عرب زبان مطرح کرد:

لزوم بازشناسی نقش راهنمایان در صنعت گردشگری

دنیای اقتصاد-**مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد طی سخنانی در اولین گردهمایی تخصصی راهنمایان گردشگری مسافران عرب زبان بر لزوم بازشناسی نقش راهنمایان تور در صنعت گردشگری کشور تاکید کرد.**

سیدمهدی درهمی با تاکید بر شناخت جایگاه راهنمایان تور در گردشگری کشور، افزود: راهنمای تور باید نقش خود را به عنوان یک سفیر فرهنگی خوب بشناسد و به وظایف خود عمل کند تا بتواند تجربه خوبی را برای گردشگران به وجود آورد. به گزارش روابط عمومی سپاد، درهمی با تاکید بر اهمیت جایگاه راهنمایان تور در رونق گردشگری کشور، خاطرنشان کرد: فعالیت‌ها و مسائل حوزه راهنمایان گردشگری باید مورد بررسی و تحقیق قرارگرفته و ابعاد شغلی آن برای مسئولان و فعالان این حوزه بازشناسانده شود.

مدیرعامل منطقه تجاری گردشگری سپاد با برشمردن برخی از مشکلات این حرفه، تشریح کرد: عدم‌سیاست‌گذاری منسجم و هدفمند در حوزه راهنمایان گردشگری مشکلات زیادی را به وجود آورده که در این خصوص می‌توان به تعامل نامناسب راهنمایان با گردشگران، عدم‌انتقال صحیح ارزش‌های فرهنگی منطقه و کشور، ورود افراد غیرمتخصص به این حوزه و سازماندهی نا مناسب آن‌ها اشاره کرد. وی تصریح کرد: در بستری که سیاست‌گذاری صحیح و مشخصی در آن صورت نگرفته باشد، هر فعالیتی می‌تواند به صنعت گردشگری استان و کشور آسیب وارد کند.

■ **گلایه از کمبود دانش بعضی راهنمایان**

این مدرس دانشگاه با ابراز نگرانی از افرادی که بدون دانش و تجربه کافی در این حوزه فعالیت می‌کنند، گفت: به صرف تسلط بر یک زبان خاص نمی‌توان مسئولیت این حرفه را برعهده گرفت و باید دوره‌های منظمی را زیر نظر اساتید گردشگری و کارشناسان روابط عمومی برای راهنمایان تور تدارک دید. وی در بخش دیگری از سخنان خود به تشریح فعالیت‌های گردشگری و عمرانی منطقه تجاری گردشگری سپاد پرداخت و گفت: مرتفع‌ترین سازه بتنی شرق کشور با عنوان «پروژه برج بازار» در کنار ده‌ها پروژه دیگر منطقه تجاری گردشگری سپاد در حال احداث است.

درهمی از برج بازار به عنوان پروژه شاخص در منطقه تجاری گردشگری سپاد یاد کرد و افزود: نقش‌آفرینی برج بازار با توجه به کاربری‌ها و ویژگی‌های شاخص آن در رونق منطقه تجاری گردشگری سپاد بر کسی پوشیده نیست و افتتاح آن افتخاری دیگر در کارنامه مهندسان و متخصصان داخلی کشور است. وی تصریح کرد: این پروژه با ۱۱۵ متر ارتفاع و زیربنای حدود ۱۶۳ هزار مترمربع در حاشیه بلوار بهارستان با کاربری‌هایی نظیر واحدهای مسکونی ویژه با امکانات خاص، واحدهای مدرن اداری و بازار بزرگ سنتی قرار دارد.

یادداشت

اوراق مشارکت؛ فرصتی برای سرمایه‌گذاری مطمئن

سید حامد حسینی*

سرمایه‌گذاری موتور مولد توسعه‌ی اقتصادی است و دستیابی به سطح مناسبی از سرمایه‌گذاری، نیازمند منابع مالی است. یکی از ویژگی‌های اصلی اقتصادهای شکوفا، تشکیل پس‌انداز و تبدیل این پس‌اندازها به سرمایه‌گذاری مولد است و وجود بازارهای مالی پویا و بهره‌گیری از ابزارهای مالی متنوع، تا حد زیادی به کامل شدن این چرخه کمک می‌کند.امروزه رسالت شهرداری‌ها، به ویژه در شهرهای بزرگ، فراتر از رسیدگی به امور جاری شهر است. لذا یکی از دغدغه های اصلی شهرداری‌ها، تامین نقدینگی مورد نیاز است. بر اساس اصول مدیریت شهری، شهرداری متولی توسعه همه‌جانبه شهر است و در صورتی می‌تواند این نقش را به خوبی ایفا کند و زمینه‌ساز توسعه کشور گردد که بتواند با استفاده از منابع مالی کافی، فعالیت‌های خود را در راستای اجرای برنامه های بلندمدت تنظیم شده انجام دهد. روش‌های مختلفی برای تامین مالی در شهرداری‌ها طراحی شده است. یکی از روشهای مرسوم، انتشار اوراق مشارکت است.در این نوشته ، ابتدا به تعریف اوراق مشارکت می‌پردازیم. سپس به سابقه انتشار اوراق در ایران اشاره خواهیم کرد و در نهایت برخی از منافع انتشار اوراق مشارکت را بررسی خواهیم کرد.

■ **تعریف:** اوراق مشارکت در ایران، ابزار نسبتا جدیدی است که نخستین بار در برنامه پنج ساله دوم تعریف شد. تاپیش از پیروزی انقلاب اسلامی، تامین مالی از طریق انتشار اوراق قرضه صورت می‌گرفت، اما با توجه به ماهیت ربوی این اوراق و پس از تصویب قانون عملیات بانکی بدون ربا در سال ۱۳۶۲، تامین مالی از طریق اوراق قرضه حذف شد. بنابراین سیاست‌گزاران به دنبال طراحی ابزاری جایگزین که منطبق بر فقه اسلامی باشد، بودند. در پی انجام مطالعات نسبتاً گسترده توسط سازمان برنامه و بودجه، سازمان بورس اوراق بهادار تهران، بانک مرکزی و وزارت مسکن و شهرسازی، در برنامه دوم توسعه کشور (۷۸-۱۳۷۴) مساله استقراض عمومی از طریق اوراق سرمایه گذاری و اوراق مشارکت کوتاه مدت به عنوان یکی از روش‌های کارآمد، مدنظر قرار گرفت. با این حال، در متن و تبصره‌های قانون برنامه دوم جز در مورد اوراق مشارکت مسکن، مورد دیگری پیش‌بینی نشده بود. ولی در طول سال‌های برنامه، موارد استفاده از اوراق مشارکت گسترش یافت و امور دیگری چون اجرای طرح های بزرگ ساختمانی و تامین مالی طرح های توسعه موسسات عمومی و خصوصی را در بر گرفت. تبصره الف ماده ۸۵ قانون برنامه دوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی به وزارت مسکن اجازه داد که برای تجهیز سرمایه در بخش مسکن از طریق بانک مسکن به انتشار و فروش اوراق مشارکت مسکن اقدام کند و وجوه حاصل را صرفاً به مصرف اجرای طرح‌های بخش مسکن برساند.قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت، این اوراق را نوعی اوراق بهادار تعریف می‌کند،که با قیمت اسمی مشخص برای مدت معین، منتشر می‌شود و به سرمایه‌گذارانی که قصد مشارکت در اجرای طرح‌های زیربنایی، تولیدی و ساختمانی را دارند واگذار می‌گردد.

■ **مقایسه اوراق قرضه و اوراق مشارکت:** اگر چه شباهت‌هایی بین اوراق قرضه و اوراق مشارکت وجود دارد، ولی این دو به لحاظ ماهیت کاملا با هم متفاوت هستند. برخی از این تفاوت‌ها به قرار زیر است:

-اوراق مشارکت برای طرح یا طرح های مشخص استفاده می شود در حالیکه در مورد اوراق قرضه چنین الزامی وجود ندارد.

- به اوراق مشارکت سودی به‌عنوان علی‌الحساب با نرخ معین تعلق می‌گیرد و سود قطعی آن هم در پایان طرح و یا در سررسید از محل سود قطعی طرح تعیین و ما به التفاوت پرداخت می‌شود. در صورتی که در اوراق قرضه اعطای چنین سودی معمول نیست.

- ناشرانی که اوراق مشارکت منتشر می‌کنند باید در مقاطع مشخصی از زمان، وضعیت مالی و عملکرد اجرای طرح موضوع اوراق مشارکت را گزارش کنند.

-در اوراق مشارکت باز پرداخت اصل و پرداخت سود علی الحساب حسب مورد توسط دولت (در طرح های عمرانی) یا توسط بانک عامل (در مورد سایر انواع اوراق مشارکت) تضمین می شود و به این ترتیب خطر نکول (عدم انجام تعهدات توسط منتشرکننده اوراق) درمورد هیچ یک از انواع آن وجود ندارد.

بر اساس مرجع انتشار، انواع اوراق مشارکت به شرح ذیل است:

-**اوراق مشارکت دولتی:** همان اوراق مشارکت عمرانی یا ملی می‌باشد و صرفا برای تامین منابع مالی طرح‌های عمرانی و انتفاعی دولت به میزانی که در قوانین بودجه سالانه کشور پیش بینی شده، توسط دولت منتشر می‌شود. در این نوع اوراق مشارکت بازپرداخت اصل مبلغ و سود علی‌الحساب و قطعی توسط وزارت اقتصاد و دارایی تضمین می‌شود.

- **اوراق مشارکت شرکت‌ها و سایر موسسات:** با مجوز بانک مرکزی برای تامین بخشی از منابع مالی مورد نیاز جهت اجرای طرح به عاملیت یکی از بانک‌ها منتشر می‌شود.

- **اوراق مشارکت شهرداری‌ها و دیگر سازمان‌های محلی**

-اوراق مشارکت شرکت‌های دولتی و بخش خصوصی

-اوراق مشارکت شرکت‌های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار

-اوراق مشارکت بانک مرکزی: به استناد ماده ۹۱ قانون برنامه سوم توسعه این اوراق جهت تقویت سرمایه بانک‌ها صادر می‌شود.

■ **سابقه:** همان طور که گفته شد تا قبل از سال ۱۳۵۷ انتشار اوراق مشارکت مرسوم نبود و تا سال مزبور اوراق قرضه منتشر می‌شد. براساس سوابق موجود، در سال‌های جنگ جهانی دوم و در سال ۱۳۲۲ فردی به نام دکتر میلسپو که قبلا برای اصلاح امور مالیه به استخدام دولت ایران درآمده بود اقدام به انتشار اوراق قرضه نمود.در سال ۱۳۳۰ و در دوران ملی کردن صنعت نفت و نخست وزیری دکتر مصدق، این اوراق بنام قرضه ملی صادر شد. با سقوط دولت دکتر مصدق، تنها یک مرحله از چهار مرحله انتشار اوراق تحقق یافت. درسال۱۳۴۶ به موجب قانون بودجه ، دولت اجازه پیدا کرد که اوراق قرضه‌ای به نام اوراق قرضه دولتی یا دفاعی منتشرکند.

...ادامه در صفحه ۴

گفت‌وگو با جمشید منصوریان، اولین شهردار مشهد پس از انقلاب:

عبور از بحران‌های شهرداری با کمک مردم

عکس: دنیای اقتصاد/ حسین میرشاهی

رویکرد شورای شهر آنچنان صراط مستقیمی ندارد

دنیای اقتصاد، سید مهرداد امیر کلالی- از زمانی که کاشف الملک در سال ۱۲۹۷ هجری شمسی مسئولیت بلدیه یا به اصطلاح امروزی شهرداری مشهد را به عهده گرفت، تا به امروز شهر مشهد ۶۳ شهردار به خود دیده است. شخصیت‌های مختلفی که بعضا تخصص‌های گوناگونی داشته‌اند. از نظامی تا مهندس عمران و کارشناسی الهیات در زمره تخصص‌های شهرداران مشهد بوده است. برای اطلاع از وضعیت شهر و شهرداری مشهد در روزهای سخت بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به سراغ جمشید منصوریان، اولین شهردار مشهد پس از انقلاب رفتیم تا از حال و هوای آن روزگار برای ما صحبت کند. وی که متولد سال ۱۳۱۵ در مشهد است تا هشت سالگی در تهران بوده و بعد از آن به مشهد آمده و تا مقطع متوسطه در این شهر تحصیل کرده و در کنکور دانشگاه‌ها در کالج آمریکایی بیروت قبول شده است، اما به دلیل اینکه چریک‌ها کالج بیروت را محاصره کرده بودند تحصیل در این دانشگاه خوش نام برایش میسر نشده است.

منصوریان در دانشکده فنی دانشگاه تهران در رشته مهندسی ساختمان تحصیل کرده و در سال ۱۳۴۳ فارغ‌التحصیل شده و چون در مبارزات سیاسی علیه رژیم شاهنشاهی فعالیت کرده است بعد از فارغ‌التحصیلی ممنوع‌الکار می‌شود. مدتی در تهران کارهای مختلفی انجام داده و بعد از عزیمت به مشهد به عنوان مهندس مشاور شرکت ساخت پست فشار قوی و توربین برق فعالیت کرده است. مدتی بعد در اداره مسکن و شهرسازی مشغول به کار می‌شود و اجرای طرح مجموعه ششصد دستگاه در بلوار قاضی طباطبایی را به عهده می‌گیرد، ولی بدلیل اینکه پرونده‌های مبارزات سیاسی او را به جریان می‌اندازند به زاهدان منتقل می‌شود. بعد از آن نیز به اهواز می‌رود و پیمانکار صنایع فولاد اهواز می‌شود و بعد از بهره‌برداری از آن به شمال کشور سفر می‌کند و مدیر پروژه چوب و کاغذ مازنداران در ساری می‌شود.

منصوریان در بحبوحه پیروزی انقلاب اسلامی توسط استاندار وقت خراسان فراخوانده می‌شود و از اسفند ۱۳۵۷ تا آذر ۱۳۵۸همزمان با فعالیت دولت موقت مهندس مهدی بازرگان مسئولیت شهرداری مشهد را به عهده می‌گیرد. بعد از مسئولیت در شهرداری نیز در سال ۱۳۵۸ که زلزله گناباد رخ می‌دهد، ۳۴۰۰ دستگاه خانه برای زلزله‌زدگان می‌سازد. با او در مورد وضعیت شهرداری در آن دوران صحبت کردیم و او از وضعیت آشفته و کمبود شدید بودجه شهرداری می‌گوید و اذعان دارد که صرفا با سه ابتکار عمل توانسته است از بحران کمبود اعتبارات به سلامت عبور کند.

منصوریان معتقد است که این سه ابتکار عمل مرهون حرکت و پویایی مردم بود که شهرداری توانست روال کار را به صورت عادی و روزمره انجام دهد. همچنین با او در مورد فضای کار در آن دوران و دخالت‌های صورت گرفته در امور شهرداری نیز صحبت کردیم. مشروح این گفت‌وگو را در ادامه می‌خوانید.

قبل از انتصاب به سمت شهرداری، به چه فعالیت‌هایی مشغول بودید لطفا نحوه ورود خود را به شهرداری برایمان بگویید؟

قبل از انقلاب بدلیل فعالیت‌های سیاسی که انجام می‌دادم و همچنین در جلسات کانون نشر حقایق آقای محمدتقی شریعتی و جلسات دکتر علی شریعتی شرکت می‌کردم با دوستان مبارز آشنا شدم و مسلما افکار من تحت تاثیر اسلام و افکار نواندیشان بود. بعد از اینکه انقلاب به پیروزی رسید، استاندار جدید خراسان از بنده دعوت به همکاری کردند، من هم از ساری به مشهد آمدم و مسئولیت شهرداری مشهد را به بنده سپردند. امام خمینی هم فرمودند که فارغ از گرایشات حزبی امور را بدست بگیریم و من هم که از نظر مالی نیازی به حقوق شهرداری نداشتم.

لطفا فضای روزهای اول انقلاب در مشهد را توضیح دهید. امور شهرداری در آن روزها به چه صورت انجام می‌شد؟

فضای انقلاب خیلی متفاوت و عجیب بود و شاید قابل تصور نباشد که بنده چه می‌گویم. از نظر مالی شهرداری دچار کمبود اعتبارات و بودجه بود و واقعا وضعیت فلاکت باری داشت. به عقیده من هیچ شهرداری در کشور در آن دوران به اندازه مشهد وضعیت آشفته‌ای نداشت. این نکته را عرض کنم که ولیان آخرین استاندار پهلوی، نائب‌التولیه آستان قدس بود و قبل از انقلاب در نزدیکی حرم، میدانی را ساختند که فضای چمن داشت اما بر اساس مصوبات و اقداماتی که انجام داده بودند این هزینه گزاف از بودجه شهرداری صرف شد. در مورد بازار رضا هم به این صورت بود که مغازه‌ها و منازل مسکونی را خریداری و تخریب کرده بودند و از دربار شاه نامه آمده بود که این خیابان در امتداد خیابان خسروی بلا عوض در اختیار آستان قدس قرار بگیرد و بازار رضا را ساختند. این بازار توسط آستان قدس ساخته شد اما زمین و ساختمان‌های آن منطقه از بودجه شهرداری خریداری شده بود و در این بین تمام ماشین‌آلات شهرداری برای تخریب ساختمان‌های آن خیابان به کار گرفته شده بود و به جای اینکه در سطح شهر مشغول خدمت‌رسانی باشند در اطراف حرم مشغول تخریب بودند. زمانی که بنده وارد شهرداری شدم در مجموع شش ماشین شهرداری سالم مانده بود که فقط یک بولدوزر، یک لودر، یک غلطک، دو کامیون و یک موتور درست کار می‌کردند و بقیه همگی خراب شده بود.

در چندماهی که این مسئولیت را داشتید، مشخصا چه کارهایی انجام دادید؟

همانطور که عرض کردم هنگامی که مسئولیت را به عهده گرفتم وارد تشکیلاتی شده بودم که هیچ بودجه‌ای نداشت و آستان قدس برای پیشبرد امور به شهرداری وام داده بود و شهرداری هم اقدامات خود را انجام می‌داد اما به آستان قدس مقروض شده بود و پول‌های شهرداری را در بانک ضبط می‌کردند و در نتیجه خلع سلاح شده بودیم. بودجه شهرداری در هفته به سختی به ۲۰۰ هزار تومان می‌رسید و مردم هم عوارض پرداخت نمی‌کردند، به همین دلیل دست به ابتکار عمل زدیم و سه اقدام انجام دادیم. اول اینکه چند اسباب بازی به شهربازی پارک ملت اضافه کردیم و آن را فعال کردیم که قسمت اعظم عواید شهرداری از شهربازی تامین می‌شد و مردم هم استقبال می‌کردند. دیگری اعتقاد به حرکت و پویایی در مردم بود که از آن استفاده کردیم یعنی اینکه بنده که در روز در شهرداری مشغول به‌کار بودم، عصرها به مساجد می‌رفتم و برای مردم صحبت می‌کردم و از آن‌ها طلب کمک برای شهرداری می‌کردم و این عمل تجربه ذی‌قیمت و جالبی بود. در همان دوران با وجودکمبود شدید منابع مالی حدود ۵۶ خیابان بزرگ را آسفالت کردیم به این صورت که به مردم اعلام کردیم که خاک‌برداری و شن‌ریزی را شهرداری انجام می‌دهد و جدول کشی را هم اکثرا مردم انجام دهند و برای آسفالت هم بیشتر مبالغ توسط مردم پرداخت می‌شد و به همین صورت آسفالت کشی خیابان‌ها صورت می‌گرفت. دیگر اینکه در مساجد از مردم برای تعمیر ماشین آلات شهرداری تقاضای کمک کردیم و گفتیم که مزدی هم ندارد و اگر می‌خواهید انقلاب و کشور پیشرفت کند به کمک همه مردم نیاز داریم. پنج نفر از مکانیک‌های خوب شهر آمدند و قرار شد که به شهرداری برای تعمیر ماشین‌آلات اسقاطی کمک کنند و علی‌رغم اینکه بودجه هم نداشتیم، از تهران لوازم یدکی تهیه کردیم. آن هم با نسیه از اعتبار خودم این کار را انجام دادم که بعدا از بودجه شهرداری پرداخت شد. بعد از اینکه ماشین‌آلات تعمیر شد، نیروی جدید استخدام کردیم و سه شیفت برای خدمت به شهر فعالیت می‌کردند. مردم نیز این اقدامات شهرداری را که مشاهده کردند برای پرداخت عوارض و پروانه به شهرداری می‌آمدند.

بعد از اینکه انقلاب به پیروزی رسید، استانداری خراسان از بنده دعوت به همکاری کردند، من هم از ساری به مشهد آمدم و مسئولیت شهرداری مشهد را به بنده سپردند

آیا از مقامات دولتی در تهران تقاضای پرداخت کمک کردید؟

بله با آقای مهندس بازرگان و مهندس صباغیان وزیر وقت کشور صحبت کردم، وضعیت بودجه دولت وقت هم مناسب نبود و حتی سه بار خدمت حضرت امام خمینی(ره) رسیدم و از ایشان طلب کمک کردم و ایشان به بنده گفتند که با آقای طبسی در آستان قدس صحبت کنم. به مشهد که آمدم و تقاضای ملاقات با آقای طبسی کردم؛ دو ماه طول کشید که به بنده اجازه ملاقات دادند. در این بین افرادی مانند آقای صابری‌فر که در شورای شهر آن دوران بودند با شهرداری همکاری خوبی داشتند و در زمانی که رئیس واحد اتوبوسرانی مشهد فوت کردند و ما در بهت بودیم که چه کسی را جایگزین کنیم آقای صابری‌فر اعلام آمادگی کردند و رئیس شرکت واحد اتوبوسرانی مشهد شدند که عملکرد خوبی هم داشتند.

چه شد که از شهرداری کناره‌گیری کردید؟

احزاب و گروه‌ها هرکدام انتظاراتی از انقلاب داشتند و هر کدام نیز انقلاب را متعلق به خود می‌دانستند و هر روز یک یا دو اعتصاب در نهادهای وابسته به شهرداری انجام می شد و مبارزه با این خراب‌کاری‌ها یک مصیبت بود. آن همه زحمت و گرفتاری و کمبود بودجه در جای خود بود و این اعتصابات هم خیلی آزاردهنده شده بود. افراد مختلف در امور شهرداری دخالت می‌کردند. به عنوان مثال فدائیان خلق کارگران را به اعتصاب تشویق می‌کردند و کار شهرداری مختل می‌شد و حتی از کسانی هم که انتظار نداشتیم آب به آسیاب این مسائل حاشیه‌ای می‌ریختند. با ادعای طرفداری از انقلاب دست به این اقدامات می‌زدند اما مشخصا برای کسب قدرت بود و باور نمی‌کنید که سه بار در خانه بنده بمب گذاشتند. حال سوال اینجاست که بنده که از شهرداری حقوق نمی‌گرفتم و از صبح تا ۱۰ شب هم کارمی‌کردم باید اینطور جواب مرا می‌دادند؟ البته احتمال این را در نظر داشتم که شاید مانند ۲۸ مرداد ۱۳۳۲ کودتایی رخ دهد و به همین دلیل هر روز قبل از اینکه به شهرداری بروم اول غسل انجام می‌دادم بعد به سرکار می‌رفتم که اگر حادثه‌ای رخ داد با قلبی آرام به سوی خدا بروم. به‌دلیل نظرات کارشناسی که بر اساس طرح مشاور برای مشهد در نظر داشتیم و اقداماتی که برای زمین‌های مشهد و کاربری آن مدنظر داشتیم متاسفانه دخالت‌ها و مسائلی پیش آمد که ترجیح دادم فعالیت نکنم و استعفاء دادم.

در انتصابات شهرداری هم از بیرون دخالتی صورت می‌گرفت؟

بله در این مورد هم دخالت‌هایی بود، اما من اجازه سیاسی کاری در شهرداری را نمی‌دادم و به کارمندان شهرداری توصیه می‌کردم که مباحث سیاسی را در شهرداری دخالت ندهند زیرا این کار باعث می‌شد که کار مردم مختل شود. در آن زمان چهار منطقه در شهرداری مشهد وجود داشت و استاندار خراسان نامه‌ای ابلاغ کردند تا افرادی که با انقلاب اسلامی همراه نیستند، اخراج شوند و عده‌ای را بازنشسته کنیم. طرز فکر من اینطور نبود که افرادی به این دلیل که تفکرات سیاسی دیگری دارند مثلاً بعد از ۲۰ سال کار در شهرداری آن‌ها را از کار برکنار کنم. با این افراد صحبت کردم و به آن‌ها کار کشاورزی را توصیه کردم و اتفاقا مدت‌ها بعد متوجه شدم که این افراد در کار کشاورزی موفق شدند. کمترین اخراج را در شهرداری داشتیم و با گروه‌های مختلف مذاکره می‌کردیم و سعی بر این بود که فعالیت سازنده انجام دهیم.

در مجموع عملکرد خود را در آن دوران چطور ارزیابی می‌کنید؟

دوران مسئولیت بنده از جهتی هم دوره درخشانی بود و هم دوره آنچنان خوبی نبود برای اینکه گذر از وضعیت انقلاب و انتظارات بی‌شماری که مردم داشتند و کمبود امکانات شهرداری کار را سخت کرده بود. با این حال توانستیم استقامت کنیم و امانتی که به دست ما رسیده بود سالم به دست نفر بعدی برسانیم.

از نظر مالی شهرداری دچار کمبود اعتبارات و بودجه بود و واقعا وضعیت فلاکت باری داشت. به عقیده من هیچ شهرداری در کشور در آن دوران به اندازه مشهد وضعیت آشفته‌ای نداشت

وضعیت امروز مشهد در مسائل مختلف شهری را چطور می بینید؟

گاهی اوقات این تفکر به وجود می‌آید که مردم در مسائل شهری به حاشیه می‌روند در صورتی که باید گره مشکلات مردم باز شود. در حاشیه شهر وضع بسیار نامناسبی است و تبدیل به مرکز اعتیاد و فساد شده و مسئولیت اعظم بهبود این وضعیت بر عهده شهرداری است.

وقتی تصمیم‌گیرنده یک ارگان و یک فرد باشد نتیجه جالبی ندارد بلکه باید مشاوره صورت بگیرد. در کشورهای خارجی برای پروژه‌های بزرگ ابعاد مختلفی را درنظر می‌گیرند و با افراد در تخصص‌های علوم شهرسازی، جامعه‌شناسی و معماری برای طرحی تصمیم می‌گیرند و در نهایت به مرحله آزمون و خطا می‌گذارند. در شهر مردم باید احساس شادی کنند و شهر نباید احساس افسردگی را القا کند. رویکرد شورای شهر نیز آنچنان صراط مستقیمی ندارد.

EastEconomy.ir
پایگاه اطلاع رسانی اقتصاد شرق

یادداشت

بیم و امید در میانه راه دولت یازدهم

حمیدرضا موحدی زاده

روزهای پایانی خرداد سال ۱۳۹۴ را توأم با بیم و امید برای امروز و فردای ایران اسلامی و فرزندانمان سپری می‌کنیم. فصل بهار با همه زیبایی‌ها و طراوتش به سرعت جای خود را به گرمای تابستان می‌دهد. دولت یازدهم برآمده از آراء میلیونی مردم ایران در حماسه سیاسی ۲۴ خرداد ۱۳۹۲، در میانه راه ناهموار اما عزت‌آفرین خود قرار گرفته است. چشم‌های نگران مردم البته با هزاران امید به گشایش هسته‌ای در عرصه بین‌المللی و بازگشت رونق اقتصادی و تولید در عرصه داخلی دوخته شده است. مخالفان توافق هسته‌ای ایران و کشورهای ۱+۵ در هر دو سوی ماجرا بنا به علل آشکار و پنهان، تلاش می‌کنند این توافق به سرانجام خوشی نرسد.

اقتصاد کشور از وابستگی به نفت از یک سو و میراث به جا مانده از سوءمدیریت دولت قبلی از سوی دیگر رنج می‌برد و با عارضه فساد و اختلاس‌های میلیاردی ناشی از آن دست و پنجه نرم می‌کند. دولت روحانی با مردان برتجربه و دوراندیش اقتصادی‌اش در دو سال گذشته توانسته است نرخ تورم را از ۴۳درصد به ۱۵درصد کاهش و نرخ رشد اقتصادی را از زیر صفر به بالای ۴درصد افزایش دهد، لیکن چرخ‌های عظیم سرمایه‌گذاری، اشتغال، مسکن و تولید هم چنان دچار رکود و بی‌رمقی است. کمبود شدید منابع آبی، مصرف و برداشت بی‌رویه آب، تداوم خشکسالی و بی‌مبالاتی رؤسای دولت سابق در دادن مجوزهای حفر چاه‌های عمیق و ... آینده آب شرب و کشاورزی ایران را به خطر جدی افکنده است.

اطراف کشور عزیزمان ایران در تب و تاب و آتش خشونت و افراط‌گرایی هراس‌انگیز مذهبی می‌سوزد و به تعبیر مقام معظم رهبری صدای پای جنگ‌های خانمان‌سوز نیابتی در مرزهای غرب و شرق ایران را می‌توان شنید. راه‌حل اساسی کاهش این خطر منطقه‌ای، توجه به موقع به خواسته‌های مردم سوریه و عراق و در نتیجه خلع سلاح جریان‌های افراطی نظیر القاعده، طالبان، بوکوحرام، داعش و... در سوار شدن بر امواج نارضایتی مردمان آسیب‌دیده مناطق جنگ‌زده و بمباران شده است.اینک پرسش اساسی آن است که برای برون‌رفت از شرایط مخاطره‌انگیز کنونی و مسدود شدن راه پیشروی خشونت‌گرایی حرفه‌ای،اولویت بخشیدن به حل و فصل مناقشه هسته‌ای ایران و غرب ضروری است و یا اینکه مؤلفه‌های مدیریت اقتصادی، وفاق و آشتی ملی می‌تواند کارساز باشد؟ در پاسخ به این دغدغه می‌توان «راهبرد خطوط موازی» را مطرح نمود. این راهکار عملیاتی بر چهار پایه استوار است:

■ پایه اول: دستیابی به توافق جامع و پایدار هسته‌ای

برخی از تحلیل‌گران سیاست بین‌المللی بر این عقیده‌اند که این توافق باید حداکثر تا مهلت ۱۰ تیر ۱۳۹۴ حاصل و به سرانجام برسد، زیرا متغیرهایی در هر دو طرف وجود دارند که در صورت طولانی شدن فرآیند مذاکرات، به دلایل مشخص و بعضاً ابهام‌انگیز تمایلی به پایان خوش هسته‌ای و به رسمیت شناخته شدن حق غنی‌سازی اتمی ایران ندارند. شاید این دیدگاه متأثر از زیاده‌خواهی غرب، سوءظن شدید بین ایران و آمریکا، اخلال‌گری اسرائیل و به خطر افتادن منافع و ثروت‌های انبوه ناشی از تحریم‌ها باشد. این مهم از طریق آینده‌نگری، اجماع ملی و «استراتژی نرمش قهرمانانه» امکان‌پذیر است.

■ پایه دوم: تحرک بخشیدن به سیاست و اقتصاد داخلی

نظریه ای مبتنی بر اینکه «سیاست خارجی دنباله و ادامه سیاست داخلی کشورهاست» توصیه می‌کند که دولت تدبیر و امید به موازات پیگیری توافق هسته‌ای، باید عزم خود را برای بهبود بخشیدن به اوضاع داخلی از نظر اصلاح رویکرد و عملکرد نظام اداری و سیاسی، مدیریت منابع رو به افول آب‌های سطحی و زیرزمینی، حفظ محیط‌زیست و... جزم نموده و مانع آفت انفعال و خطر بازگشت سیاست‌های نابخردانه افراطی و ماجراجویانه شود. این مهم از طریق تحقق بخشیدن به وعده‌های انتخاباتی آقای دکتر حسن روحانی رئیس‌جمهوری محبوب ایران در ابعاد سیاسی، اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و تأمین آزادی، امنیت و حقوق شهروندان، اقلیت‌های مذهبی و قومی و بهره‌گیری از سرمایه‌ها و منابع انسانی و مدیریتی در سیستم‌های اجرایی دولت امکان‌پذیر است.

■ پایه سوم: فعال نمودن دیپلماسی منطقه‌ای و اعتمادسازی

تجارب دولت‌های سازندگی و اصلاحات، هم چنین طرح دولت اعتدال مبنی بر «جهان عاری از خشونت» اثبات می‌کند که دستگاه دیپلماسی نظام جمهوری اسلامی ایران به دلیل اشتغال فراوان در مذاکرات هسته‌ای، نباید از فرصت‌ها و ظرفیت‌های خود در حل و فصل صلح‌آمیز مسائل درهم‌تنیده شده سوریه، عراق، یمن، افغانستان و... غافل شود. این مهم از طریق تعامل و گفت‌وگو، دیدن منافع و حقوق طرف‌های درگیر در منطقه، به جای عمیق‌تر شدن زخم‌های ناشی از جنگ، افراط‌گرایی و خشونت و ایفای نقش سازنده ایران و تداوم روابط متقابل با عربستان و ترکیه امکان‌پذیر است.

■ پایه چهارم: حفظ و پویایی سرمایه و امید اجتماعی

مهمترین عامل در تداوم ثبات و امنیت موجود در جامعه و کشور ما شناسایی و نگهداشت منابع، سرمایه و امید اجتماعی است. بی شک با روی کارآمدن دولت جدید، بارقه و نسیم بهاری ۲۴خرداد ۱۳۹۲ در دل‌های مردان، زنان و جوانان ایرانی شروع به وزیدن کرده است و ادامه کارایی و پشتوانه اجتماعی نظام و دولت در پاسخگویی به نیازهای نسل‌های جدید و تحصیل‌کرده در رسیدن به اشتغال، سلامت، تفریح، ازدواج، مسکن و امید به زندگی نهفته است. این مهم از طریق بسترسازی دولت برای برگزاری انتخابات آزاد، بانشاط، رقابتی و سالم در هفتم اسفند۱۳۹۴، به منظور تحقق خواست اکثریت مردم ایران در تشکیل مجلس کارآمد، با اخلاق و معتدل امکان پذیر است.

پرواضح است پیمودن موفق این مسیر از سوی مقامات عالی نظام، دولت، نهادهای نظامی و امنیتی و مردم، سخت و دشوار اما امکان‌پذیر است. شرط لازم آن هوشمندی، وجود عزم و اراده ملی و شرط کافی آن حمایت عملی از اقدامات و سیاست‌های خردمندانه توأم با عقلانیت و اعتدال دولت و برداشتن موانع از سر راه پیشرفت کشور و آینده‌نگری است.

ضمیمه هفتگی خراسان رضوی

یادداشت هفته

اوراق مشارکت؛ فرصتی برای سرمایه‌گذاری مطمئن

... ادامه از صفحه ۲

با افتتاح بورس اوراق بهادار، بازار نانویه‌ای برای معاملات اوراق قرضه پدید آمد. با تصویب بانکداری بدون ربا در سال ۱۳۶۲، پرونده استقراض عمومی از طریق صدور اوراق قرضه دولتی به طور کامل بسته شد. اولین اوراق مشارکت منتشر شده در کشور که در سال ۱۳۷۲ انتشار یافت مربوط به شهرداری تهران است که باهدف نوسازی بافت فرسوده و اجرای پروژه بزرگراه نواب با نرخ سود علی‌الحساب ۲۰ درصد در سال منتشر شد. در مشهد نیز، اولین بار در سال ۱۳۷۵ برای بازسازی بافت فرسوده منطقه ثامن، مجوز انتشار اوراق مشارکت اخذ گردید. از این دوره به بعد، انتشار اوراق مشارکت بر اساس قانون انتشار اوراق مشارکت (مصوب سال ۱۳۷۶) گسترش پیدا کرد.

انتشار اوراق مشارکت و صکوک در قوانین بودجه سنواتی پیش‌بینی می‌شود. بر اساس قانون بودجه سال ۱۳۹۴، به شهرداری‌های کشور و سازمان‌های وابسته اجازه داده می‌شود به طور مشترک یا انفرادی با مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و تأیید وزارت کشور (سازمان شهرداری ها و دهیاری ها) تا سقف هفتاد هزار میلیارد ریال(۷۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰،۰۰۰) اوراق مشارکت و صکوک اسلامی با تضمین خود یا بازپرداخت اصل و سود آن با رعایت قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت و ابین‌نامه اجرایی آن توسط شهرداری‌ها منتشر کنند. حداقل پنجاه درصد از سقف اوراق موضوع این بند به طرح‌های قطار شهری اختصاص می‌یابد. مجوز فروش اوراق مشارکت سنوات گذشته تا سقف تعیین شده سال صدور، در سال ۱۳۹۴ نافذ است.

■ **منافع انتشار اوراق مشارکت:** در بخش تعاریف و مقایسه اوراق مشارکت و اوراق قرضه، به اختصار برخی از منافع اوراق مشارکت را ذکر کردیم. در این جا با دقت بیشتری به این موضوع می‌پردازیم.

– **ماهیت غیر ربوی:** ایراد اصلی وارده به اوراق قرضه، ماهیت ربوی آن است. با توجه به تاکید و حساسیت فراوانی که شرع مقدس بر حرمت ربا دارد، باید به دنبال ابزارهای تامین مالی باشیم که شائبه ربوی بودن نداشته باشند. در اوراق مشارکت با توجه به این که نرخ سود قطعی نیست، این مشکل حل شده است. یکی دیگر از روش‌های تامین مالی مشابه که می‌تواند مورد استفاده واقع شود، اوراق صکوک اجاره است که شباهت‌هایی به اوراق مشارکت دارد.

– **تامین مالی پروژه‌ها:** اوراق مشارکت، منابع مالی مورد نیاز طرح‌های مختلف را فراهم می‌آورد. با توجه به ضوابط موجود، این طرح‌ها می‌تواند در بخش‌های دولتی، عمومی و خصوصی باشد و ماهیت انتفاعی و یا غیرانتفاعی داشته باشد.

– **جذب نقدینگی موجود در سطح جامعه و تجهیز منابع**

-**کاهش ریسک سرمایه‌گذاری:** برای انتشار اوراق مشارکت، باید تجزیه و تحلیل دقیق اقتصادی انجام شود. این دقت نظر، موجب کاهش ریسک سرمایه‌گذاری مردم در چنین فعالیت‌هایی می‌شود و زمینه را برای حضور فعال‌تر جامعه در چنین مشارکت‌هایی را فراهم می‌آورد.

– **ایجاد حس مشارکت در مردم از طریق حضور در پروژه‌های ملی و منطقه‌ای:** (با توجه به ماهیت مذهبی شهر مشهد، مشارکت در ارائه بهتر خدمات به زائران، می‌تواند موجب خرسندی بیشتر خریداران اوراق باشد.)

–ارائه سود مناسب به سرمایه‌های خرد و کمک به تقویت بنیه مالی شهروندان.

- طرح‌هایی که برای تأمین مالی آن‌ها، اوراق مشارکت منتشر می‌شود، معمولا طرح‌های زمان‌بر هستند، بنابراین اول اوراق مشارکت نیز اغلب با سررسیدهای سه تا چهارساله منتشر می‌شوند. اگر خریدار اوراق به هر دلیل، قبل از دوره سررسید به پول خود نیاز پیدا کند، می‌تواند با مراجعه به یکی از شرکت‌های کارگزاری بورس، اوراق تحت مالکیت خود را به دیگری واگذار نماید طبیعتاً سودهای دریافتی تا تاریخ واگذاری اوراق به عنوان سود دوره مشارکت، متعلق به فرد می‌باشد.

-خرید اوراق مشارکت موجب تسریع در اجرای پروژه‌های شهری شده و ضمن کوتاه نمودن زمان ساخت و شروع بهره‌برداری، در کاهش هزینه‌های عمومی تأثیر بسزایی دارد.

■ **اوراق مشارکت در شهرداری مشهد:** شهرداری مشهد برای پروژه‌های میدان شهدا، منطقه ثامن، آبکوه- مجد – عامل- طبرسی و خطوط ۲ و ۳ قطار شهری، اوراق مشارکت منتشر کرده است. هم چنین شهرداری مشهد برای اجرای طرح‌های شهری و نوسازی و بازسازی بافت‌های فرسوده، انتشار اوراق مشارکت جدید را در دست اقدام دارد.

یکی از ویژگی‌های مهم اوراق مشارکت منتشر شده توسط شهرداری مشهد، پرداخت سود قطعی بالاتر از نرخ سود علی‌الحساب- برای برخی از اوراق است. به عنوان مثال، در سال‌های ۸۴، ۸۵ و ۸۶ که هر سه سود علی الحساب ۱۵/۵ درصد داشتند، به ترتیب سود قطعی ۲۰، ۳۱ و ۲۹ درصد پرداخت شد. هم چنین برای اوراق مشارکت منتشر شده در سال ۱۳۸۷ (مربوط به طرح میدان شهدا و منطقه ثامن) نرخ سود ۱۸ درصد اعلام شد. اما پس از اتمام طرح و حسابرسی قانونی، سود قطعی ۲۹،۴۸ درصد به دارندگان اوراق پرداخت گردید. شهرداری مشهد از نظر پرداخت سود قطعی به خریداران اوراق، در کشور پیشرو است.

جدیدترین اوراق مشارکت منتشر شده توسط شهرداری مشهد، مربوط به خط ۳ قطار شهری، به ارزش ۵۰۰۰ میلیارد ریال است. این اوراق در دو مرحله منتشر می‌شود. مرحله اول در آخرین روزهای اسفندماه سال گذشته منتشر شد، که مورد استقبال خوبی قرار گرفت. مرحله دوم انتشار این اوراق طرف چند روز اینده اتفاق خواهد افتاد. این اوراق با نام، معاف از مالیات و با سود علی‌الحساب ۲۲ درصد احتمال کاهش نرخ سود بانکی تسهیل شود‌ای بول و اعتبار و احتمال کاهش جدی نرخ سود بانکی تا پایان سال، اوراق مشارکت خط ۳ قطار شهری، از جذابیت بالایی برخوردار است. بر اساس تجربه‌های قبلی، امکان برداشت سود قطعی، بالاتر از ۲۲ درصد هم وجود دارد. خریداران این اوراق، علاوه بر بهره‌مندی از مالیات، از فرصت مشارکت فعال در رونق و پویایی مشهد و خدمت به زائران و مجاوران حضرت علی ابن موسی الرضا(ع) بهره‌مند می‌گردند.

• مدیر برنامه ریزی و نظارت بر امور اقتصادی شهرداری مشهد

«دنیای اقتصاد» از تخریب ۱۴ معدن در ارتفاعات جنوبی مشهد گزارش می‌دهد؛

عزم جدی برای مبارزه با کوه‌خواری

دنیای اقتصاد، زهرا صفدری- **یکی از بزرگترین معضلات کنونی کلان‌شهرها از جمله مشهد، نداشتن هوای پاک و تنفس‌گاه کافی در شهر است، ارتفاعات و کوه‌های اطراف شهر به منزله تنفس‌گاه آن محسوب می‌شود که امروز متاسفانه شاهد نابودی این محیط‌ها و جایگزینی ساخت و سازها، جاده‌ها و معادن به جای فضای سبز و کوه‌ها هستیم.**

ارتفاعات شهرها جزء منابع طبیعی و فضای عمومی آزاد برای گذران اوقات فراغت مردم محسوب می‌شوند و نباید کاربری دیگری داشته باشند و از این منظر، حفاظت از آن‌ها اهمیت بسیاری دارد؛ از طرفی ایجاد ارتفاعات کاذب می‌تواند در گردش هوای شهر تاثیرگذار باشد و باعث ماندگاری آلودگی‌ها در سطح شهر شود، بنابراین تأثیری منفی در افزایش آلودگی‌ها خواهد داشت.

ارتفاعات جنوبی مشهد از جمله منابع زیست‌محیطی بسیار مهم این شهر است و تصرفات مختلف شخصی و دولتی در این منطقه آنقدر حساسیت‌زاست که سال گذشته مقام معظم رهبری در بیانات خود بر اهمیت حفظ این ارتفاعات تاکید کردند و مدیریت شهری در دوره جدید در این راستا فعالیت‌هایی برای رفع تصرف ارتفاعات انجام داده است.

از جمله اقدامات مدیران شهری برای حفظ این ارتفاعات می‌توان به برخورد با متخلفان ساخت و ساز و نیز جلوگیری از فعالیت معادن غیرمجاز و تخریب آن‌ها اشاره کرد؛ براین اساس در هفته گذشته طی عملیاتی طرح رفع تصرف اراضی ارتفاعات جنوبی شهر مشهد با تخریب تعدادی از معادن غیرمجاز و فعال در ارتفاعات جنوبی با حضور مسئولان شهری و جمعی از خبرنگاران آغاز شد.

محمدی‌فر: با ساخت و سازها در ارتفاعات و ایجاد کمربندی برای جلوگیری از این تصرفات، زمین‌هایی که در گذشته ارزشی نداشت تبدیل به طلا می‌شود

■ **تخریب ۱۴ معدن در ۳ روز**

مدیر پروژه کمربند سبز مشهد در حاشیه اجرای طرح رفع تصرف اراضی ارتفاعات جنوبی شهر مشهد در جمع خبرنگاران گفت: تا کنون ۱۴ معدن غیرمجاز شناسایی شده که با دستور مقام قضائی و در طی سه روز این معادن اعاده به وضع سابق می‌شوند. وی افزود: فاز اول این عملیات رفع تصرف اراضی در سال گذشته بوده است و فاز دوم آن مربوط به اراضی «خسروآباد گاش» بود که در تاریخ ۲۸ دی ماه سال گذشته اجرایی شد.

به گزارش ایسنا، سعید پاک‌سیما با بیان اینکه فاز سوم این طرح شامل معادن غیرمجاز در ارتفاعات جنوبی مشهد است و قرار است به دستور مقام قضایی و در طی سه روز به وضع سابق اعاده شوند، ادامه داد: از سال ۹۲ گروه گشت مشترک حفاظت از اراضی ملی با حضور اداره راه و شهر سازی و اداره کل منابع طبیعی و نیز صنعت و معدن تشکیل شده که سرپرستی این تیم نیز به عهده شهرداری است.

مدیر کمربند سبز مشهد عنوان کرد: ایجاد این گروه منجر به شکل‌گیری یک قدرت واحد شد و از اقدامات مهم این کارگروه جلوگیری از احداث معادن جدید بوده است. زیرا هر روز گروه‌های جدیدی خواستار ایجاد معادن در این منطقه بودهاند. وی با اشاره به اینکه بسیاری از تصرفاتی که توسط نیروی انتظامی در این منطقه صورت گرفته است جزء کمربند سبز مشهد محسوب می‌شود، تصریح کرد: متولی و مسئول نظارت بر معادن، وزارت صنعت، معدن و تجارت است و علت ورود شهرداری به این امر اجرای پروژه کمربند سبز و رفع موانع در این حیطه است. همچنین در این زمینه همکاری‌های دوجانبه میان شهرداری، ارتش و سپاه می‌تواند راهگشا باشد تا با واگذاری این اراضی بتوانیم فضای سبز مشهد را گسترش دهیم.

مدیر کمربند سبز مشهد خاطرنشان کرد: کمربند سبز جنوبی مشهد ۹۰۰۰ هکتار است که از وکیل‌آباد تا هفت حوض را شامل می‌شود و تاکنون ۱۷۰۰ هکتار آن ایجاد شده است. وی افزود: کاشت دو میلیون و ۲۰۰ هزار اصله درخت برای برنامه کمربند سبز مشهد در نظر گرفته شده، همچنین تاکنون ۳۰۰ هزار اصله درخت کاشته شده است.

پاک‌سیما با اشاره به اینکه دو معدن مجاز نیز در این حوزه در حال بهره‌برداری هستند، اضافه کرد: پروانه این معادن تمدید شده است و فعلا به آن‌ها کاری نداریم؛ معادن فعال در این محدوده تخریب‌های زیست محیطی بسیاری را انجام داده‌اند و انفجارهایی که در این معادن صورت می‌گیرد، می‌تواند منجر به تحریک زمین و ایجاد بسترهای زلزله باشد که باعث می‌شود اعاده اراضی هرچه سریع‌تر انجام شود.

■ **رفع اشغال زمین‌خواران و کوه‌خواران، هنر است**

شهردار منطقه ۹ مشهد به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: شهرداری منطقه ۹ با وسعتی بیش از ۳۲۷۵ هکتار و جمعیتی بالغ بر ۳۲۹ هزار و ۵۶۲ نفر از طرف شمال به بولوار وکیل‌آباد و باغ ملک‌آباد، از جنوب همجوار با کوه بینالود، از شرق به میان جهاد و کوهسنگی و از غرب به سه راهی طرقبه و شاندیز منتهی می‌شود و با توجه به شرایط جغرافیایی این منطقه و جلسات برگزار شده با مسئولان شهری و جمعی از خبرنگاران آغاز شد.

■ **تخریب ۱۴ معدن در ۳ روز**

مدیر پروژه کمربند سبز مشهد در حاشیه اجرای طرح رفع تصرف اراضی ارتفاعات جنوبی شهر مشهد در جمع خبرنگاران گفت: تا کنون ۱۴ معدن غیرمجاز شناسایی شده که با دستور مقام قضائی و در طی سه روز این معادن اعاده به وضع سابق می‌شوند. وی افزود: فاز اول این عملیات رفع تصرف اراضی در سال گذشته بوده است و فاز دوم آن مربوط به اراضی «خسروآباد گاش» بود که در تصرفات شخصی و ۴۲ هکتار در تصرف معادن است و این بدان معناست که ۵۷ درصد از مجموع تصرفات ارتفاعات جنوبی مشهد مربوط به تصرفات دولتی، ۳۸ درصد شخصی و ۱۵ درصد مربوط به معادن است. وی می‌افزاید: تصرفات دولتی شامل ۳۵ هکتار پارک‌های سطح منطقه، شش هکتار دکل‌ها و ۶۴،۵ هکتار ارتفاعات جنوبی است.

پاک‌سیما: متولی و مسئول نظارت بر معادن، وزارت صنعت، معدن و تجارت است و علت ورود شهرداری به این امر اجرای پروژه کمربند سبز و رفع موانع در این حیطه است

◀ پاک‌سیما: تا کنون ۱۴ معدن غیرمجاز شناسایی شده که با دستور مقام قضائی و در طی سه روز این معادن اعاده به وضع سابق می‌شوند.

مشاور طرح تفصیلی مقرر شد تمامی سطوح بالای ۱۲۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا، به عنوان ارتفاعات محسوب شود.

مجید محمدی‌فر می‌افزاید: در راستای تحقق پیام رهبری مبنی بر حفظ ارتفاعات جنوب مشهد، برای جلوگیری از تصرفات و ساخت و سازها در ارتفاعات ابتدا به شناسایی مکان‌ها و متخلفان پرداخته سپس اطلاع‌رسانی لازم را انجام دادیم و در نهایت درخواست تقاضای آراء را به مبادی ذی‌ربط دادیم که از سوی دادستانی برای محلهای به نام گاش با خوراباد در ارتفاعات جنوبی شهر و واقع در منطقه ۹ شهرداری که به محل تجمع بزهکاران و خلافکاران تبدیل شده بود اجازه تخریب گرفتیم و آن محله را به فضای سبز تبدیل کردیم. افزون بر این دادستانی حکم تخریب ۱۴ معدن غیرمجاز در ارتفاعات را نیز تاکنون ۱۵۰۰ هکتار آن ایجاد شده است. وی افزود: کاشت دو میلیون و ۲۰۰ هزار اصله درخت برای برنامه کمربند سبز مشهد در نظر گرفته شده، همچنین تاکنون ۳۰۰ هزار اصله درخت کاشته شده است.

پاک‌سیما با اشاره به اینکه دو معدن مجاز نیز در این حوزه در حال بهره‌برداری هستند، اضافه کرد: پروانه این معادن تمدید شده است و فعلا به آن‌ها کاری نداریم؛ معادن فعال در این محدوده تخریب‌های زیست محیطی بسیاری را انجام داده‌اند و انفجارهایی که در این معادن صورت می‌گیرد، می‌تواند منجر به تحریک زمین و ایجاد بسترهای زلزله باشد که باعث می‌شود اعاده اراضی هرچه سریع‌تر انجام شود.

■ **رفع اشغال زمین‌خواران و کوه‌خواران، هنر است**

شهردار منطقه ۹ مشهد به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: شهرداری منطقه ۹ با وسعتی بیش از ۳۲۷۵ هکتار و جمعیتی بالغ بر ۳۲۹ هزار و ۵۶۲ نفر از طرف شمال به بولوار وکیل‌آباد و باغ ملک‌آباد، از جنوب همجوار با کوه بینالود، از شرق به میان جهاد و کوهسنگی و از غرب به سه راهی طرقبه و شاندیز منتهی می‌شود و با توجه به شرایط جغرافیایی این منطقه و جلسات برگزار شده با

■ **پیشنهادات برای رفع تصرف**

محمدی‌فر می‌گوید: پیشنهاد ما برای رفع تصرفات دولتی برگزاری جلسات مشترک مدیران شهر با ارگان‌های مربوطه مدعی برای تعیین تکلیف اراضی آب و فاضلاب، سپاه پاسداران، نیروی انتظامی، برق و ارتش است و در زمینه ارتفاعات متصرف شده شخصی پیشنهاد می‌شود تملک تصرفات انتهای بلوار سرافرازان با توجه به افزایش ارزش افزوده زمین‌ها در اسرع وقت انجام شود و در خصوص تصرفات فاقد اسناد و مدارک، اجرای رای قلع و آزاد سازی آن‌ها برای تحویل به شهرداری و اجرای طرح حرکت کاری پیگیری شود.

شهردار منطقه ۹ ادامه می‌دهد: در خصوص معادن و رفع تصرف آن‌ها پیشنهاد ما در فاز اول آزادسازی و رفع تصرف تمامی معادن و در فاز دوم برنامه‌ریزی برای حمایت از اشتغال‌زایی و صنایع دستی(سنگ‌های هرکاره) تحت نظارت و کنترل ارگان‌های مربوطه در چند سال برای بهره‌برداری از معادن و اجاره آن‌هاست؛ درباره اراضی مستعد تصرف نیز پیشنهاد ما دستور تحویل این اراضی به شهرداری برای پیش‌بینی بودجه و انجام درخت کاری به منظور افزایش سرانه فضای سبز شهر مشهد است.

محمدی‌فر تصریح می‌کند: درباره وضعیت دکل‌ها نیز پیشنهاد تشکیل کارگروه متخصص برای تشخیص لزوم وجود دکل‌ها و در ادامه آن جمع‌آوری دکل‌های غیرضروری با تشخیص این کارگروه و یا ساماندهی یا تجمیع و تعیین تکلیف دکل‌های ضروری با تشخیص کارگروه را ارائه می‌دهیم.

شهردار منطقه ۹ تاکید می‌کند: زمین‌خواران دارای برنامه‌هایی طولانی مدت و هدف‌دار هستند، زمین‌خواران و کوه‌خواران چون به دنبال تامین منافع آینده خود هستند حساب شده عمل می‌کنند و پیش‌بینی‌های لازم را دارند چون وقتی کمربند سبز و بلوار نماز در ارتفاعات جنوبی شهر ایجاد شود، طبیعتا صحبت از ایجاد پمپ بنزین، پمپ گاز، استراحتگاه، تعمیرگاه و تغییر کاربری زمین و ایجاد واحدهای مسکونی هم پیش می‌آید و در نهایت می‌بینیم تمام ارتفاعاتی که محل عبور هوای تمیز، آزاد و پاک است، به محلی آلوده تبدیل می‌شود.

محمدی‌فر می‌گوید: شاید در حال حاضر نیازی به ساخت جاده و بلوار نماز و کمربندی ۷۵ متری در ارتفاعات جنوبی نباشد و بتوان برای کاهش ● ترافیک بلوار فکوری را به صورت دو سطحی اجرا کرد و هزینه را انجا انجام داد تا نیازی به تراشیدن ارتفاعات و کوه‌ها به بهانه کمربند شهری و ساخت بلوار نباشد، احداث کمربند جزء وظایف شهرداری‌ها نیست و از وظایف راه و شهرسازی است، اما شهرداری به نیت خدمت به مردم هزینه بزرگی در این زمینه انجام می‌دهد.

شهردار منطقه ۹ یادآور می‌شود: با ساخت و سازها در ارتفاعات و ایجاد کمربندی برای جلوگیری از این تصرفات، زمین‌هایی که در گذشته ارزشی نداشت تبدیل به طلا می‌شود و در آینده باز هم برج‌سازی و ساختمان‌سازی در آن منطقه صورت می‌گیرد و فضای سبز و تنفس‌گاه مردم خصوصا برای نسل آینده از بین خواهد رفت و حتی در ده سال آینده هم ممکن است شاهد هجوم ریزگردها و ریزه‌ذها باشیم.

■ **تخریب معادن غیرمجاز امری طبیعی است**

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان رضوی نیز درباره تخریب ۱۴ معدن غیرمجاز در ارتفاعات جنوبی مشهد می‌گوید: برداشت ذخایر زمینی منوط به اخذ مجوز است و حتی کسی که قصد دارد به هر شکلی در زمین خودش برداشت ذخایر معدنی داشته باشد، باز هم باید مجوز لازم را از ارگان‌های مربوطه بگیرد.

حسین نکاحی می‌افزاید: برخی از معادن دارای مجوز در ارتفاعات جنوبی مشهد ممکن است مانند کارخانه‌ای که در شهر قرار دارد در سال‌های گذشته کیلومترها از شهر فاصله داشته اما به دلیل توسعه شهر امروز در محدوده شهری قرار گرفته باشند، در این زمینه تشکیلات زیادی در حوزه صنعت، کشاورزی و دامداری وجود دارد که در گذشته دور از شهر بودند و حالا در نزدیکی شهر قرار داشته و آلوده‌کننده هستند. معادن اگر دارای مجوز باشند که مجوزمدت‌دار و قابل‌تغییر است و باید خدمات و امکاناتی دریافت کنند و یا به هر دلیلی جابه‌جا شوند. قانون می‌گوید برای مجوزدارها باید براساس مجوز تسهیلاتی قائل شد تا جابه‌جایی صورت گیرد یا عمر معدن مشخص است و یا به دلایلی مانند عدم‌رعایت قوانین باید لغو مجوز شود.

نکاحی خاطرنشان می‌کند: اگر این معادن مجوزی ندارند از روز اول کارشان خطا بوده و امروز حق هیچ ادعایی ندارند، علاوه بر اینکه می‌توان از فعالیت این معادن جلوگیری کرد، می‌توان علیه معدن‌داران شکایت کرد چون سال‌ها بدون مجوز کار کرده‌اند؛ اما برای معادن دارای مجوز باید به بررسی سوابق پرداخت و حالا که در محدوده شهری واقع شده‌اند مثل کارخانه قند که در شهر مشهد است و طی سال‌ها پیگیری جابه‌جا شد با آن‌ها برخورد شود؛ این معادن تشکیلاتی اشتغال‌زا هستند، می‌توان با تعامل مدیران و بررسی‌هایی که انجام می‌دهند آن‌ها را جابه‌جا کرد.

رئیس سازمان نظام مهندسی معدن خراسان رضوی اظهار می‌کند: چنین اتفاقی کمتر رخ داده چون توسعه شهرها آنقدر سریع نبوده که معدن داخل شهر قرار بگیرد و پرونده معادن دارای مجوزی که در محدوده شهری قرار گرفته‌اند با تعامل قابل حل است. وی اضافه می‌کند: صدور مجوز برای معدن دارای مراحلی قانونی است و به طور حتم این مراحل طی شده که مجوز دریافت شده است و اگر صدور مجوز برای این معادن مشکل داشته باز هم قابل بررسی است. این مشکلات در تهران هم وجود دارد و معادن شن و ماسه در نزدیک این شهر وجود دارد، موضوع حفظ ارتفاعات مشهد هم از زمانی آغاز شد که تصرفات غیراقتوانی رخ داد وگرنه معادن آن منطقه سال‌هاست که در حال فعالیت هستند.

نکاحی: اگر این معادن مجوزی ندارند از روز اول کارشان خطا بوده و امروز حق هیچ ادعایی ندارند، علاوه بر اینکه می‌توان از فعالیت این معادن جلوگیری کرد، می‌توان علیه معدن‌داران شکایت کرد چون سال‌ها بدون مجوز کار کرده‌اند

نکاحی یادآور می‌شود: سازمان نظام مهندسی معدن مرجع نظارت بر این معادن و تحت نظارت سازمان صنعت، معدن و تجارت است و برای انجام بررسی و پیگیری‌های لازم در راستای تخریب این تخلفات برداشته شده است زیرا احداث جاده، بلوار و کمربندی به طور حتم تبعات زیادی را به دنبال خواهد داشت.

سازمان نظام مهندسی معدن بیان می‌کند: اکثر معادن واقع در ارتفاعات جنوبی مشهد سنگ لاشه است و جز سنگ لاشه در حاشیه جنوب شهر مشهد معدن خاصی وجود ندارد.

■ **آیا زور مدیریت شهری به دولتی‌ها می‌چربد؟**

تخریب معادن غیرمجاز از سوی مسئولان شهری برای حفظ ارتفاعات جنوبی شهر مشهد اقدامی مطلوب است اما این در حالی است که به گفته شهردار منطقه ۹، معادن تنها ۱۵ درصد از ارتفاعات جنوبی را تصرف کرده‌اند و بیشترین میزان تصرفات در اختیار ارگان‌های دولتی با ۵۷ درصد از مجموع تصرفات است و باید بپینیم آیا می‌توان این اراضی را رفع تصرف کرد؟ فرایندی که به نظر بسیار زمان‌بر می‌آید اما امید می‌رود با توجه به تاکیدات مقام معظم رهبری، این موضوع هر چه سریع‌تر انجام شود.

نکته دیگر در این میان حفظ محیط‌زیست شهری است، برای تحقق این امر معادن و ساخت و سازهای ارتفاعات تخریب می‌شود اما اگر قرار است علاوه بر احداث کمربند سبز شهری که به عقیده کارشناسان برای حفظ تنفس‌گاه شهری مطلوب است، جاده و بلواری دیگر نیز در این ارتفاعات احداث شود، نه تنها به حفظ محیط‌زیست شهری و ریه‌های شهر کمک نشده بلکه این بار گامی بزرگتر در راستای تخریب این ارتفاعات برداشته شده است زیرا احداث جاده، بلوار و کمربندی به طور حتم تبعات زیادی را به دنبال خواهد داشت.

محمدی‌فر: پیشنهاد ما برای رفع تصرفات دولتی برگزاری جلسات مشترک مدیران شهر با ارگان‌های مربوطه مدعی برای تعیین تکلیف اراضی آب و فاضلاب، سپاه پاسداران، نیروی انتظامی، برق و ارتش است

یادداشت

روزی که برای افغانستان بود

محمد رضا هاشمی کابل

روز پنجشنبه هفته گذشته تیم ملی فوتبال افغانستان در چارچوب رقابت‌های مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه در ورزشگاه تامن‌الامنه مشهد به مصاف تیم ملی فوتبال سوریه رفت و هزاران تماشاگر افغان با تشویق تیم ملی خود هیجان یک عمر را از روی سکوها فریاد زدند.

بچه که بودم همیشه دوست داشتم از موفقیت‌های کشورم افغانستان بشنوم تا اخبار مربوط به جنگ و خونریزی.

مهاجرت قصه تلخی است که حاشیه‌های زیادی دارد؛ همینطور بزرگتر که می شدم همچنان آرزوی شنیدن اخبار امیدوارکننده از کشورم را داشتم؛ اما نمی دانم چرا هر وقت تیم ملی فوتبال ایران، تیم ملی کشتی ایران، تیم ملی والیبال ایران بازی داشت قند در دلم آب می‌شد و از خدا پیروزی شان را می‌خواستم.

بارها پای تلویزیون به داورها، به بازیکنان تیم های فوتبال عربی به هرجیزی که سد پیروزی تیم ملی فوتبال ایران می‌شدند، دشنام می‌دادم، هیچ وقت هیجان گل خداداد عزیزی به استرالیا را فراموش نمی کنم و البته جام جهانی ۲۰۰۴ برزیل و درخشش ملی پوشان ایران در مقابل تیم ملی فوتبال آرژانتین را.

بعد از سرنگونی طالبان و با روی کار آمدن دولت حامد کرزی همانطور که روح تازه‌ای به بخش‌های مختلف کشورم دمیده شد، ورزش هم رشد کرد؛ حضور ورزشکاران افغانستان در المپیک، مدال روح الله نیکپا در تکواندوی المپیک و رشد فوتبال در کشورم کم کم داشت من را به آرزویم می‌رساند.گذشت تا اینکه تیم ملی فوتبال افغانستان در رقابت‌های فوتبال کشورهای جنوب آسیا قهرمان شد؛ آن روز مشهد بودم و شاد؛ اما کابل حال و هوای دیگری داشته و مردم شب را در خیابان‌ها به شادی صبح کردند.بعد از قرعه کشی بازی‌های مقدماتی جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه؛ تیم ملی فوتبال افغانستان با تیم‌های فوتبال ژاپن؛ سوریه، کامبوج و سنگاپور هم‌گروه شد و قیفا با توجه به شرایط امنیتی این کشور از فدراسیون فوتبال افغانستان خواست تا یک کشور را برای میزبانی بازی‌هایش انتخاب کند؛اینرا با توجه به میزبانی تعداد زیادی از شهروندان افغان در طول سه دهه گذشته برای این منظور انتخاب شد و طبق برنامه قرار براین شد تا بازی تیم ملی فوتبال افغانستان با تیم‌های سوریه، کامبوج و سنگاپور در ورزشگاه تامن‌الامنه مشهد و بازی با تیم ملی فوتبال ژاپن در ورزشگاه ۱۰۰هزار نفری آزادی برگزار شود. بعد از اینکه این خبر منتشر شد؛ شهروندان افغانستانی مقیم ایران در شبکه‌های اجتماعی واکنش‌های مثبت خود را ابراز کردند و من فهمیدم تشویق تیم ملی کشورم از نزدیک و دیدن موفقیت‌هایش تنها آرزوی من نبوده است.

تیم ملی فوتبال افغانستان چند روز قبل از بازی با تیم ملی فوتبال سوریه به مشهد سفر کرد و از بدو ورود با استقبال هواداران مواجه شد؛ تا اینکه پنجشنبه هفته گذشته در ورزشگاه تامن‌الامنه با تماشاگران مشتاقی روبه‌رو شد که تا دقایق آخر بازی مشتاقانه تیم ملی خود را بدون در نظر گرفتن نتیجه این دیدار تشویق می‌کردند. اگرچه تیم ملی افغانستان این بازی را با شش گل واگذار کرد؛ اما انسان‌های زیادی معنای واقعی غرور ملی را فهمیدند؛ افغان‌هایی که آن روز به ورزشگاه رفته بودند خسته از روزهای سخت مهاجرت بودند؛اما ۹۰ دقیقه، اگر مالی‌ای برها زیستند. آن روز خیلی‌ها کاملا در آرزوی چنین لحظه‌هایی بودند به آرزویشان رسیدند و از نزدیک ملی‌پوشانی را تشویق کردند که هیچوقت‌شان نبودند.

تیم ملی فوتبال افغانستان بعد از این بازی مشهد را به مقصد کامبوج ترک کرد وهواداران خود را برای سه بازی دیگر تیم ملی شان آماده می کنند.

«دنیای اقتصاد» از تخریب ۱۴ معدن در ارتفاعات جنوبی مشهد گزارش می‌دهد؛

عزم جدی برای مبارزه با کوه‌خواری

◀ پاک‌سیما: تا کنون ۱۴ معدن غیرمجاز شناسایی شده که با دستور مقام قضائی و در طی سه روز این معادن اعاده به وضع سابق می‌شوند.

مشاور طرح تفصیلی مقرر شد تمامی سطوح بالای ۱۲۰۰ متر ارتفاع از سطح دریا، به عنوان ارتفاعات محسوب شود.

مجید محمدی‌فر می‌افزاید: در راستای تحقق پیام رهبری مبنی بر حفظ ارتفاعات جنوب مشهد، برای جلوگیری از تصرفات و ساخت و سازها در ارتفاعات ابتدا به شناسایی مکان‌ها و متخلفان پرداخته سپس اطلاع‌رسانی لازم را انجام دادیم و در نهایت درخواست تقاضای آراء را به مبادی ذی‌ربط دادیم که از سوی دادستانی برای محلهای به نام گاش با خوراباد در ارتفاعات جنوبی شهر و واقع در منطقه ۹ شهرداری که به محل تجمع بزهکاران و خلافکاران تبدیل شده بود اجازه تخریب گرفتیم و آن محله را به فضای سبز تبدیل کردیم. افزون بر این دادستانی حکم تخریب ۱۴ معدن غیرمجاز در ارتفاعات را نیز تاکنون ۱۵۰۰ هکتار آن ایجاد شده است. وی افزود: کاشت دو میلیون و ۲۰۰ هزار اصله درخت برای برنامه کمربند سبز مشهد در نظر گرفته شده، همچنین تاکنون ۳۰۰ هزار اصله درخت کاشته شده است.

پاک‌سیما با اشاره به اینکه دو معدن مجاز نیز در این حوزه در حال بهره‌برداری هستند، اضافه کرد: پروانه این معادن تمدید شده است و فعلا به آن‌ها کاری نداریم؛ معادن فعال در این محدوده تخریب‌های زیست محیطی بسیاری را انجام داده‌اند و انفجارهایی که در این معادن صورت می‌گیرد، می‌تواند منجر به تحریک زمین و ایجاد بسترهای زلزله باشد که باعث می‌شود اعاده اراضی هرچه سریع‌تر انجام شود.

■ **رفع اشغال زمین‌خواران و کوه‌خواران، هنر است**

شهردار منطقه ۹ مشهد به «دنیای اقتصاد» می‌گوید: شهرداری منطقه ۹ با وسعتی بیش از ۳۲۷۵ هکتار و جمعیتی بالغ بر ۳۲۹ هزار و ۵۶۲ نفر از طرف شمال به بولوار وکیل‌آباد و باغ ملک‌آباد، از جنوب همجوار با کوه بینالود، از شرق به میان جهاد و کوهسنگی و از غرب به سه راهی طرقبه و شاندیز منتهی می‌شود و با توجه به شرایط جغرافیایی این منطقه و جلسات برگزار شده با

■ **۵۷ درصد تصرفات ارتفاعات جنوبی در منطقه ۹، تصرفات دولتی است**

شهردار منطقه ۹ اظهار می‌کند: در حال حاضر بیش از ۹۵ هکتار از ارتفاعات منطقه ۹ مشهد در تصرفات دولتی، بیش از ۲۶ هکتار در تصرفات شخصی و ۴۲ هکتار در تصرف معادن است و این بدان معناست که ۵۷ درصد از مجموع تصرفات ارتفاعات جنوبی مشهد مربوط به تصرفات دولتی، ۳۸ درصد شخصی و ۱۵ درصد مربوط به معادن است. وی می‌افزاید: تصرفات دولتی شامل ۳۵ هکتار پارک‌های سطح منطقه، شش هکتار دکل‌ها و ۶۴،۵ هکتار ارتفاعات جنوبی است.

■ **پیشنهادات برای رفع تصرف**

محمدی‌فر می‌گوید: پیشنهاد ما برای رفع تصرفات دولتی برگزاری جلسات مشترک مدیران شهر با ارگان‌های مربوطه مدعی

خبر

آغاز مرمت ۱۴ خانه تاریخی در خراسان رضوی

دنیای اقتصاد- معاون میراث فرهنگی اداره کل میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری خراسان رضوی گفت: مرمت ۱۴ خانه تاریخی در این استان به صورت مشارکت دولت و مالک آغاز شده است.

محمد رکنی در گفت‌وگو با ایرنا افزود: این طرح مرمتی در خراسان رضوی با پنج میلیارد ریال اعتبار دولتی و مشارکت مالکان آثار در قالب تامین ۵۰ درصد اعتبار از سوی دولت و ۵۰ درصد از سوی مالک خانه تاریخی اجرا می‌شود. وی گفت: تمامی خانه‌های تاریخی منتخب، در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده و در چارچوب این طرح خانه‌های تاریخی شهری و روستایی با هم مد نظر و زیر پوشش قرار گرفته‌اند. معاون اداره کل میراث فرهنگی خراسان رضوی افزود: از مجموع ۱۴ خانه تاریخی، دو خانه شامل «خانه داروغه و بلخاست» در مشهد قرار دارند، بقیه خانه‌ها نیز در سبزوار، نیشابور، گناباد، مه‌ولات، تربت‌حیدریه، بجستان و تعدادی از روستاهای زیرمجموعه این شهرستان‌ها واقع هستند. وی ادامه داد: مالکان این خانه‌های تاریخی موافقت کرده‌اند تا در نگهداری وضعیت پس از مرمت این آثار نیز همکاری لازم را داشته باشند.

طی سال‌های ۱۳۱۰ تا ۱۳۹۳ تعداد ۱۴۹۸ اثر تاریخی، فرهنگی و معنوی خراسان رضوی در فهرست آثار ملی به ثبت رسیده که از این تعداد ۹۳۰ اثر بنای تاریخی، ۳۳۵ تپه، ۱۳۶ محوطه تاریخی، ۶۱ میراث معنوی(ناملموس)، ۲۸ مورد مکان رویداد انقلاب اسلامی، دو اثر منقول و شش اثر طبیعی است.

حسین‌مسگرانی:

آخرین مهلت بازثبت نام در صندوق حمایت از نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان

ایسنا- معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی از آخرین مهلت بازثبت‌نام در صندوق حمایت از نویسندگان، روزنامه‌نگاران و هنرمندان تا پایان خردادماه خبر داد.

حسین مسگرانی در خصوص آخرین وضعیت ثبت‌نام در صندوق حمایت از نویسندگان، روزنامه‌نگاران و هنرمندان، اظهار کرد: نویسندگان، روزنامه‌نگاران و هنرمندان در راستای اهداف نوین صندوق و پالایش اعضا، در صورتی که از ابتدای سال جاری نسبت به بازثبت‌نام در صندوق اقدام نکرده‌اند، هر چه سریعتر (حداکثر تا ۳۱ خردادماه سال جاری) به پایگاه اینترنتی صندوق مراجعه نمایند. وی ادامه داد: با توجه به ضرورت بازنگری ضوابط عضویت این صندوق تمامی اعضا که واجد شرایط عضویت در این صندوق هستند، می‌توانند با مراجعه به پایگاه اینترنتی صندوق به آدرس www. honarcredit. Ir نسبت به انجام تشریفات اداری و بازثبت‌نام اقدام نمایند.

مسگرانی گفت: بدیهی است این آخرین مهلت اعلام شده از سوی صندوق اعتباری هنر می‌باشد و ارائه خدمات اعم از بیمه تامین اجتماعی، بیمه تکمیلی و سایر خدمات به جامعه فرهنگ، هنر و رسانه مستلزم باز ثبت نام عضویت در سایت صندوق اعتباری هنر است در غیر این صورت بیمه عزیزان قطع خواهد شد. وی با بیان اینکه در این رابطه برای اعضا بارها و بارها پیامک ارسال شد، اضافه کرد: در حال حاضردر استان خراسان رضوی نزدیک به ۵۰۰ نفر عضویت جدید انجام داده‌اند و عضویت آن‌ها مورد تأیید صندوق قرار گرفته است.

معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی با اشاره به اینکه صندوق اعتباری هنر به مدت سه ماه فرصت بازثبت‌نام را برای متقاضیان درنظر گرفته بود، عنوان کرد: ضروری است اصحاب فرهنگ و هنر استان تا زمان باقی مانده از این فرصت صندوق اعتباری هنر که خدمات ارزشمندی برای جامعه هنری و فرهنگی در نظر گرفته استفاده کنند درغیر این صورت صندوق هیچ‌گونه تعهدی در قبال ارائه خدمات اعم از بیمه تامین اجتماعی، بیمه تکمیلی و سایر خدمات به آنان ندارد.

مسگرانی در خصوص بیمه تکمیلی گفت: نویسندگان، روزنامه نگاران و هنرمندان و فعالان قرآنی تا نهم تیرماه سال جاری فرصت دارند با مراجعه به پایگاه اینترنتی این صندوق به آدرس www. honarcredit. Ir نسبت به ثبت نام اقدام نمایند.

عکس هفته

فیتیله ای ها در مشهد برای حمایت از کودکان کار

عکس: ایسنا/ محسن اسماعیل زاده

بیست و نهم خرداد از نگاه ما و دیگران، شریعتی در چهار پرده:

پروژه ناکام عبور برای رسیدن

دنیای اقتصاد، صابر افشار زاده-خرداد، ماه شور و هیجان، تلخ کامی، نوستالژی و جوش و خروش است. روز روز این ماه در حافظه تاریخی مردم، داستان و خاطرات شنیدنی و پاک‌نشدنی دارد. انکار ویژگی‌های متفاوت خرداد ماه و حافظه تاریخی مردم، عبث و دور از ذهن است. هر چند تابه‌حال در مقاطع زمانی مختلف بر این مهم اهتمام ورزیده‌اند، اما واضح است که سال به سال روزها و چهره‌ها جای خودشان را در ضمیر ناخودآگاه فرهیختگان کشورمان بیش از گذشته، مستحکم می کنند. یکی از چهره‌هایی که تابه‌حال از طریق دست‌اندازی‌های متفاوت سعی شده مخدوش به تصویر کشانده شود بدون شک دکتر علی شریعتی است .

شوخی‌های گاه بی‌جا و سطحی فضاهای مجازی و نقل قول‌های بی‌مورد منتسب، تنها بخشی از بلایی است که لعاب مدرنیته بی‌تفکر امروز بر سر یک فیلسوف آورده است . این پیام خوبی نیست. قطب فکری جامعه که زمانی در اوج آسمانها بود، امروز روی فرش زمین است. این نشانگر امیدبخشی نیست. شریعتی آموزگار بود. در دوره ای که فکر کردن ممنوع بود، جوانان زیادی را از نعمت بهره مندی از عضوی به نام «مغز» آگاه کرد. اما امروز کسانی هم که از نعمت تفکر بی بهره اند، اندیشمندی را به باد تمسخر می گیرند. این سروش آزادی نیست ، بوف کور نادانی است .

این پیامد از منظرهای متفاوتی قابل بررسی است که در قاب کوچک این یادداشت نمی‌گنجد و مجالی برای نگاه منظم باقی نمی‌ماند. «روشنفکران دینی تقریبا همه ارادتی ویژه به او به عنوان معلم بزرگ خود دارند. ...» شریعتی دو بار تصمیم به خودکشی گرفت، یک بار زمانی که در ۱۵ سالگی با فلسفه مادی گرایانه آشنا شد و چنان از مرگ در ساختار ذهنی خودش به هراس افتاد که تصمیم به خودکشی گرفت، که به قول خودش مولانا او را نجات داد. یک بار دیگر هم در فرانسه چنین وضعیتی برای او روی داد. بنابراین شریعتی همواره در محیطی چندگانه زیسته و در سراسیمگی و اضطراب انتخاب به سر برده است، که همین، زندگی او را به یک تراژدی تبدیل می کند. تراژدی از نوع انتخاب، تراژدی انتخاب بین سنت و مدرنیته، انتخاب بین تقویم فرهنگی و تقویم تاریخی و انتخاب بین اتوپیا و اسطوره...

علی شریعتی، بی‌شک، از موثرترین و موفق‌ترین روشنفکران دینی و اسلامی بوده است.

شریعتی آموزگار بود. در دوره ای که فکر کردن ممنوع بود، جوانان زیادی را از نعمت بهره مندی از عضوی به نام «مغز» آگاه کرد. اما امروز حتی کسانی هم که از نعمت تفکر بی بهره اند ، اندیشمندی را به باد تمسخر می گیرند

■ سرآغاز تا انتها

علی شریعتی مزینانی دوم آذر ۱۳۱۲ در روستای کاهک در کویر مزینان در نزدیکی سبزوار دیده به جهان گشود. پدر پدربزرگش، ملا قربانعلی معروف به آخوند حکیم، مردی فیلسوف و فقیه بود که در مدارس قدیم بخارا و مشهد و سبزوار تحصیل کرده و از شاگردان برگزیده حاج ملا هادی سبزواری محسوب می شد. شریعتی تحصیلات ابتدایی خود را در دبستان ابن یمین مشهد در سال ۱۳۱۹ آغاز کرد، اما به دلیل بحرانی شدن اوضاع کشور در سال ۱۳۲۰، پدرش مجبور شد خانواده اش را به ده بفرستد، بنابراین وقفه کوتاهی در تحصیلات وی ایجاد شد. پس از آن به همان دبستان برگشت و تحصیل را ادامه داد.

در سال ۱۳۲۵ وارد دبیرستان فردوسی مشهد شد. او پس از اتمام سیکل اول دبیرستان در سن شانزده سالگی، با هدف ادامه تحصیل وارد دانشسرای مقدماتی شد. در سال ۱۳۳۴ به دانشکده ادبیات و علوم انسانی دانشگاه مشهد راه یافت و رشته ادبیات فارسی را برگزید. تفکر او باعث شد که در طول دوران تحصیل در دانشکده ادبیات به انتشار آثاری چون ترجمه ابوذر غفاری ، ترجمه نیایش اثر الکسیس کارل و یک رشته مقاله های تحقیقی در این زمینه همت گمارد. او در تاریخ ۲۴ تیر ۱۳۳۷ با پوران شریعت رضوی همکلاسی‌اش ازدواج کرد .

از نظر او تنها دو نوع جامعه می‌تواند وجود داشته باشد، جامعه متکی بر توحید و جامعه متکی به شرک

شریعتی تحصیلات دانشگاهی خود را در مشهد گذراند و پس از دریافت لیسانس در رشته ادبیات فارسی برای ادامه تحصیل به فرانسه فرستاده شد تا تحصیلات عالی خود را در مقطع دکتری در دانشگاه سوربن فرانسه و در رشته ادبیات ادامه دهد. وی در آنجا به تحصیل علومی چون جامعه شناسی، مبانی علم تاریخ، تاریخ و فرهنگ اسلامی پرداخت. در سال ۱۳۴۳ به ایران بازگشت و در مرز دستگیر شد. حکم دستگیری وی از سوی ساواک و متعلق به دو سال پیش بود یعنی در هنگام خروج از ایران که به همان دلیل معلق مانده بود و در عین حال لازم‌الاجرا بود. بعد از بازداشت به زندان قزل قلعه در تهران منتقل شد. اوایل شهریور همان سال بعد از آزادی به مشهد برگشت .

در سال ۱۳۴۴ مدتی پس از بیکاری، اداره فرهنگ مشهد، استاد جامعه شناسی و فارغ التحصیل دانشگاه سوربن را به عنوان دبیر انشاء کلاس چهارم دبستان در یکی از روستاهای مشهد استخدام می کند، و سپس در دبیرستان به تدریس می پردازد و بالاخره به عنوان استادیار تاریخ وارد دانشگاه مشهد می شود.

در سال ۱۳۴۸ به حسینیه ارشاد دعوت می شود و به زودی مسئولیت امور فرهنگی حسینیه را به عهده گرفته و به تدریس جامعه شناسی مذهبی، تاریخ شیعه و معارف اسلامی می پردازد. اما سرانجام در سال ۱۳۵۲، حاکمیت، حسینیه ارشاد را تعطیل و شریعتی را به مدت ۱۸ ماه روانه زندان کمیته شهربانی می کند. وی پس از آزادی از زندان روزهای بسیار سختی را پشت سر گذاشت و بارها توسط ماموران ساواک تهدید شد و تحت شکنجه روحی و جسمی قرار گرفت.

از آبان ماه ۱۳۵۱ تا تیر ماه ۱۳۵۲ به زندگی مخفی روی آورد. ساواک به دنبال او بود و از تعطیلی حسینیه ارشاد به بعد، متن سخنرانی های شریعتی با اسم مستعار به چاپ می رسید.

در تیر ماه ۱۳۵۲، ساواک پدر و برادر خانم وی را به گروگان گرفت و به زندان اوین برد تا به ناچار خود را معرفی کند. بعد از آن روز به مدت ۱۸ ماه به انفرادی رفت و پس از آن آزاد شد زیرا محمدرضا پهلوی به دلیل فشارهای بین المللی و درخواست وزیر فرهنگ الجزایر دریافت که نگه داشتنش در زندان بیش از آزادی او می‌تواند به شهرت و محبوبیتش بیفزاید. اسارت درازمدت در سلول، او را سخت به نور آفتاب حساس کرده و از نظر روحی هم بسیار افسرده شده بود. رژیم همه راه های مبارزه اجتماعی را بر او بسته بود، حسینیه ارشاد تعطیل و او از تدریس در دانشگاه محروم شده بود. مبارزه مخفی هم عملا امکان نداشت. ساواک او را شدیدا تحت نظر داشت و روز به روز حلقه این محدودیتها تنگ تر می شد. شریعتی پس از دو سال، خسته از وضعیتش تصمیم به ترک کشور می گیرد.

ممنوع الخروج بودن مانع بزرگی برای مهاجرت بود. اما وی با گرفتن گذرنامه با اسم فامیلی «مزینانی» توانست از کشور خارج شده و تهران را به مقصد بروکسل ترک کند.

پس از چند روز اقامت در بروکسل آنجا را به مقصد ساوت همپتون انگلیس ترک می کند و در همانجا درمی‌گذرد.

در سال ۱۳۴۴ مدتی پس از بیکاری، اداره فرهنگ مشهد، استاد جامعه شناسی و فارغ التحصیل دانشگاه سوربن را به عنوان دبیر انشاء کلاس چهارم دبستان در یکی از روستاهای مشهد استخدام می کند، و سپس در دبیرستان به تدریس می پردازد و بالاخره به عنوان استادیار تاریخ وارد دانشگاه مشهد می شود

■ فعالیت‌ها و خِرد شریعتی

محمدتقی شریعتی پدر شریعتی به همراه عده ای قابل توجه از فرهیختگان متدین مشهد فعالیت‌های سیاسی اجتماعی بسیاری مانند ایجاد کانون نشر حقایق اسلامی (۱۳۲۳) در جهت مبارزه با افکار توده‌ای و حکومت پهلوی انجام می‌دادند. شریعتی در پانزده سالگی و در هنگامی که کانون به مرکز قابل اتکایی تبدیل شده بود به آن پیوست و نقش مهمی در جذب افراد جوان و پایه‌گذاری نوعی تفکر نوگرای مذهبی بر عهده گرفت. این تلاش‌ها در نهایت به تشکیل انجمن اسلامی دانش‌آموزان ختم شد . بیشتر جوانان کانون به تدریج به نهضت خداپرستان سوسیالیست گرایش پیدا کردند.

شریعتی تحت تأثیر حضور پدرش در نهضت و سفر افرادی مانند محمد نخشب و حسین راضی و تشکیل حوزه حزب ایران و سپس جمعیت آزادی مردم ایران که در حقیقت ادامه دهنده راه و اندیشه نهضت خداپرستان سوسیالیست بود ، به نهضت پیوست و از همان محل آموزه‌های انتقادی اسلام را کسب کرد.

پس از آن به تدریج وارد مبارزات سیاسی شده و به شاخه مشهد نهضت مقاومت ملی به رهبری سید محمود طالقانی، مهدی بازرگان و یدالله سحابی پیوست. علی شریعتی یکی از سخنگویان و فعالان تند این نهضت علیه سلطه و استثمار غرب در ایران بود. شریعتی یکی از متفکران مسلمان بود و در عین حال، رویکردی نقادانه نسبت به برخی از دیدگاه های مذهبی داشت. او به طور خاص، تشیع صفوی را مظهر سنت مسخ شده می دانست و آن را توام با اسارت پذیری، خرافه و جبرگرایی معرفی می کرد.

اقامت پنج ساله شریعتی در فرانسه را می‌توان دوره سازندگی شخصیت سیاسی او دانست، وی با متفکران معروف و برجسته‌ای چون لوئی ماسینیون، ژان پل سارتر، ژان برگ، فرانتس فانون، جرج گورویچ، و نیز شماری از استادان برجسته دانشگاه سوربن آشنایی پیدا کرد. در این دوران، از طریق شرکت در فعالیت‌های سیاسی دانشجویان ایرانی در پاریس از مسائل جهان سوم آگاهی یافت.

در تظاهرات پشتیبانی از انقلاب الجزایر شرکت کرد و در یک مورد مجروح و مدتی در بیمارستان بستری شد. همکاری‌های شریعتی با روزنامه ناسیونالیست الجزایری «المجاهد» نقش بزرگی در سازندگی او به عنوان یک مبارز رادیکال ایفا کرد.

در سال ۱۳۴۰ پس از تشکیل نهضت آزادی ایران، به گروه فعالان ایرانی در خارج از کشور پیوست. دو سال بعد در جریان کنگره جبهه ملی در ویس بادن به عنوان سردبیر روزنامه فارسی زبان ایران آزاد انتخاب شد .

پربارترین دوران زندگی او شش سالی بود که در حسینیه ارشاد با سخنرانی‌ها و نوشتن مقالاتی درباره اسلام‌شناسی برای هزاران دانشجو فعالیت کرد. شریعتی در این سخنرانی‌ها، تعریف مجددی از اسلام ارائه داد.سخنرانی‌های شریعتی در حسینیه ارشاد آن قدر شهرت پیدا کرد که علاوه بر دانشجویان، عده زیادی از روشنفکران جوان را به خود جذب کرد، به طوری که در تابستان ۱۳۵۱ بیش از شش هزار تن دانشجو برای حضور در درس‌هایش ثبت‌نام کردند. فلسفه سیاسی شریعتی، ترکیبی است از سنت‌های اسلامی، با افکار رادیکالی و انقلابی. براساس اندیشه‌های او اسلام بزرگترین انقلاب را در تاریخ اجتماعی و معنوی انسان ایجاد کرد. برداشت شریعتی از جامعه شناسی، از قرآن و دیگر منابع اسلامی ناشی می‌شود. از نظر او تنها دو نوع جامعه می‌تواند وجود داشته باشد، جامعه متکی بر توحید و جامعه متکی به شرک. وی اختلاف میان دو جهان‌بینی توحید و شرک را یک اختلاف ساده نمی‌پندارد و معتقد است که نبرد تاریخ، جنگ میان این دو جهان‌بینی بوده است و می‌افزاید: نبرد تاریخ، نبرد مذهب علیه مذهب است.

وی همچنین معتقد بود که مذهب از سوی طبقه حاکم ، به عنوان ابزار توجیه استبداد و استثمار مردم مورد استفاده قرار گرفته است. وی تاکید دارد که بازگشت به اسلام راستین تحت رهبری روشنفکران مترقی صورت خواهد گرفت.

وی در کتاب «چه باید کرد» می‌گوید: روشنفکران مترقی شارحان واقعی اسلام پویا هستند .

■ شریعتی ؛ پیامک و تمسخر

شریعتی نماد آرمانی انقلابی است، بررسی ساخت ایدئولوژیک نیروهای درگیر در انقلاب ۵۷ اهمیت بی نظیر پروژه شریعتی را روشن می کند، چرا که از منظر سیطره، تنوع و عمق نفوذ، کمتر اندیشه دیگری همدوش مکتب او ظهور و بروز داشته است. با این همه اکنون معلم انقلاب به سوژه هجو مردمان تاریخ فردای انقلاب تبدیل شده و این نشانه ای است که باید درباره آن اندیشید.

برخی می گویند که امروزه باور رایج این است که پروژه شریعتی شکست خورده و به ضد خود تبدیل شده است. اما برخلاف بسیاری از اندیشه های درگیر در مبارزه، جایگاه او به شکل غریبی ناروشن مانده است، شاید به این دلیل که در ضمن و پس از انقلاب مدعیان راه او در گروه های بسیار گوناگونی پراکنده بوده اند، مضافا بر اینکه شریعتی خود بعد از انقلاب حضور نداشت تا رفتارش ممیز و معیار تفاسیر مختلف از افکارش شود. از این رو، شریعتی حضوری شبح وار در انقلاب پیدا کرده است، هم زمان همه جا هست و هیچ جا محقق نمی شود. حضوری که او را به یکی از ایدئولوگ های انقلاب تبدیل می کند.

در چنین وضعی گاه حس شکست و ناتوانی برای تحقق آرمان های یک جامعه می تواند به نفی نمادهای برسازنده عمل معطوف به آرمان یا اصطلاحا مبارزه منجر شود و هرچه که آرمان بزرگتر باشد شکست آن نیز به نحوی رادیکالتر مبارزه را نفی خواهد کرد. هجو یکی از مهم ترین سازوکارهای این نفی و از قضا کم دردسرترین آن‌هاست. نفی آرمان دیروز اما در واقع نفی خودِ محقق در تاریخ است، و چنین نفی ای، اگر به نحوی رادیکال پیگیری شود، به بحرانی فراگیر منجر خواهد شد. بنابراین سوژه نفی باید در جایی غیر از خود و بر دیگری متمرکز و بدینسان فرافکنی شود. با این نگرش، پیامکهای شریعتی می تواند به عنوان یکی از سرراست ترین اشکال مکانیسم نفی گذشته مورد تفسیر و فهم قرار گیرد؛ اکنون، از میان انواع فرمهای مواجهه منفی با تاریخ نظیر طنز، سوگواری و خودانتقادی معرفتی، مواجهه هجوآمیز ترجیح یافته است، مواجهه ای که اولین نتیجه فاجعه بار آن این است که گذشته نمی تواند به مثابه امر تاریخی فهمیده و نقادی شود.

شوخی‌های گاه بی‌جا و سطحی فضاهای مجازی و نقل قول‌های بی‌مورد منتسب، تنها بخشی از بلایی است که لعاب مدرنیته بی‌تفکر امروز بر سر یک فیلسوف آورده است

■ ما و شریعتی‌ها

به گمانم اگر شریعتی زنده بود از اینکه هنوز کتاب‌هایش جزو کتاب های پر فروش محسوب می شوند، متعجب می شد و از خود می پرسید که چرا حرف‌هایی که چند دهه پیش زده، هنوز می تواند خوراک فکری نسل جدید باشد. بسیاری از روشنفکران و نویسندگان به خصوص در عرصه رسانه، صفحات کتاب‌ها و مجلات و روزنامه ها را با نام او پر می کنند و درباره اش می نویسند. هنوز در ایران هر مجله یا روزنامه ای که آغاز به کار می کند حتما در شماره های ابتدایی ویژه‌نامه‌ای درباره شریعتی خواهد داشت.

در این مهم که شریعتی یکی از با نفوذترین و تاثیرگذارترین اندیشمندان چند دهه اخیر ما بوده و هست شکی نیست. می توان به جرات از این نفوذ و تاثیر با عنوان مکتب شریعتی نام برد. شریعتی در دورانی مطرح شد که دنیا غرق در اندیشه های چپ و انقلابی‌گری بود و دنیا، دنیای مبارزه و شورش.

فراموش نکنیم دوره ای که نواندیشی دینی در ایران پا می گرفت و حسینیه ارشاد بلندگوی این دسته از اندیشمندان بود دوره ایدئولوژی ها در دنیا بود. دنیا به دو اردوگاه چپ و راست تقسیم شده بود و هر کدام توسط ابزاری که در دست داشتند پیاده نظام های خود را یارگیری می کردند و بنا بود اسلام جدید راه سومی بین دو جهان بینی و مکتب چپ و راست باشد. اما در حال حاضر که دنیا از سیطره ایدئولوژی به شکل عیان‌اش برون آمده و جای خود را به سیطره فرهنگی داده است، این امکان وجود دارد که در اندیشه های شریعتی ـ که تحت تاثیر زمانه ایدئولوژی‌زده قرار داشته ـ بتوان راهبردی برای دنیای امروز به دست آورد؟

قطعا کسی که در فاصله کمی از حیاتش این همه آثار ارزشمند بر جای گذاشت به دور از اشکال و انتقاد نیست اما اینکه بدون در نظر گرفتن ظرف زمان و مکان به یک باره تمامی آثارش را از دم تیغ بگذرانیم و به او انگهای نامربوط بزنیم به دور از انصاف و دشمنی آشکار است. گرچه دوستی های متعصبانه ای هم گرد آثار و خود شریعتی بوده و هست که مانع از نقد جدی و شایسته آثار اوست.

در ماه رمضان صورت می‌گیرد:

اجرای طرح اکران «افطار تا سحر» در سینما سیمرغ و پیروزی مشهد

فارس- مدیر مجموعه سینمایی سیمرغ مشهد از اجرایی شدن طرح اکران «افطار تا سحر» در ماه رمضان برای نخستین‌بار و تنها در دو سینمای سیمرغ و پیروزی مشهد خبر داد.

امیرحسین دبیرزاده با بیان اینکه سینما پیروزی را به مدت سه ماه اجاره کرده است، اظهار کرد: این سینما که از ۱۵ اسفند سال گذشته فعالیت خود را دوباره آغاز کرده، در نظر دارد فیلم‌های ویژه ماه رمضان را اکران کند. وی با اشاره به اینکه هنوز فیلم‌های سینمایی برای اکران ماه رمضان قطعی نشده، تصریح کرد: احتمالا سه فیلم «عصر یخبندان»، «گینس» و «پاداش» اکران ویژه ماه رمضان هستند و از چهارشنبه این هفته اکران می‌شوند. مدیر مجموعه سینمایی سیمرغ مشهد از اجرایی شدن طرح اذان تا اذان و اکران فیلم‌های سینمایی در ماه رمضان برای نخستین‌بار و تنها در دو سینمای سیمرغ و پیروزی مشهد خبر داد و گفت: امیدواریم این طرح که برای نخستین‌بار در مشهد اجرایی می‌شود با استقبال شهروندان روبه‌رو شود.

در گفت‌وگوی «دنیای اقتصاد» با مدیران شهری مشهد مطرح شد؛

توسعه ناوگان حمل‌ونقل از کانال سرمایه‌گذاری

خاکپور: در شهرهای بزرگ که جمعیت بیشتری دارند، متقاضی لازم برای استفاده از خدمات حمل و نقل عمومی وجود دارد و بدون شک سرمایه‌گذاران در این حوزه متضرر نخواهند شد

دنیای اقتصاد، فاطمه رافع- اگر شما هم از ساکنان یکی از کلان‌شهرهای کشور و اهل استفاده از ناوگان حمل و نقل عمومی درون‌شهری باشید، با مشکلات این سیستم آشنا هستید؛ مشکلاتی که شاید بتوان نابسامانی ناوگان، فرسودگی، شلوغی، آلایندگی، ترافیک و ... را از عمده‌ترین آن‌ها دانست؛ حالا تصور کنید در شهری زندگی می‌کنید که سالانه پذیرای حدود ۲۵ میلیون نفر زائر و گردشگر هم هست و ناوگان حمل و نقل عمومی آن باید به این زائران نیز خدمات ارائه دهد؛ در چنین شرایطی چندان هم دور از انتظار نیست که امکانات و زیرساخت‌های موجود در حوزه حمل و نقل مشهد پاسخگوی این نیاز عظیم نباشد.

مدیریت شهری مشهد در دوره‌های مختلف اقداماتی را برای بهبود و ساماندهی ناوگان حمل و نقل و توسعه آن انجام داده است؛ برون‌سپاری فعالیت‌های این ناوگان و جذب بخش خصوصی یکی از این اقدامات است که در طول سال‌های گذشته مورد متوجه قرار گرفته است؛ به اذعان صاحب‌نظران این حوزه، پایتخت معنوی ایران ظرفیت‌های بسیاری برای جذب سرمایه‌گذار در بخش حمل و نقل دارد و در واقع لازمه ارائه خدمات بهتر توسط این ناوگان، جذب بخش خصوصی است.

سراغی از برخی مدیران شهری مشهد گرفته‌ایم و با آن‌ها درباره اقدامات مدیریت شهری برای جذب بخش خصوصی و راهکارهای تأمین امنیت خاطر سرمایه‌گذاران گفت‌وگو کرده‌ایم.

■ **نگاه غیراقتصادی؛ عمده‌ترین چالش**

رئیس کمیسیون حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد مشکل عمده شهر در حوزه حمل و نقل را در نگاه غیراقتصادی به این حوزه می‌داند و اظهار می‌کند: امروزه بخش عمده‌ای از مسائل شهری ما از جمله حمل و نقل دارای ذات و ماهیت اقتصادی است و مشکلات از جایی شروع می‌شود که به موضوعی که دارای ذات اقتصادی است، نگاه غیراقتصادی داشته باشیم.

محمود هراتی با بیان اینکه باید نگاه مدیران حوزه حمل و نقل به فعالیت‌ها نگاه یک مدیر اقتصادی باشد، خاطرنشان می‌کند: در حال حاضر نگاه ما به ویژه در تاکسیرانی و اتوبوسرانی یک نگاه کاملا سنتی است.

این عضو شورای شهر مشهد معضل بعدی را گسترش بی‌رویه استفاده از وسایل حمل و نقل شخصی برمی‌شمارد و تصریح می‌کند: این مسأله چند بعدی است و به مسائل فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی مربوط می‌شود؛ این امر یکی از چالش‌های اساسی رفتارشناسی است که به نظام‌های مدیریت شهری، شهرسازی و شهروندمداری ما برمی‌گردد.

هراتی با بیان اینکه شبکه‌بندی نامناسب خیابان‌ها از دیگر مشکلات حوزه حمل و نقل مشهد است، عنوان می‌کند: این مسأله به دلیل ناهماهنگی بین دو طرح جامع حمل و نقل و طرح جامع مشهد است؛ باید این طرح‌های جامع به‌گونه‌ای باشد که در آن‌ها مفاهیم غلتانی گنجانده و در طول زمان این مفاهیم به‌روز شود.

رئیس کمیسیون حمل و نقل و ترافیک شورای اسلامی شهر مشهد با اعتقاد بر اینکه نوعی بلاتکلیفی و سردرگمی را در سیاست‌های اقتصادی حوزه حمل و نقل شاهد هستیم، می‌افزاید: سرمایه‌گذار تا زمانی که مطمئن نباشد بازگشت سرمایه دارد، اقدام به سرمایه‌گذاری نمی‌کند؛ هر سرمایه‌گذار باید بداند بازگشت سرمایه وی با چه سازوکاری است.

هراتی با تأکید بر اینکه مادامی که نتوانیم به حوزه حمل و نقل نگاه اقتصادی داشته باشیم، مشکلات این حوزه رفع نخواهد شد، می‌گوید: اصل توجه مدیریت شهری در نگاه به حمل و نقل بیشتر معطوف به تأمین منابع مالی بوده است در حالی که این مسأله تنها یک وجه کار است و سازوکارهای هزینه کردن این منابع مسأله دیگری است که باید به آن توجه شود.

هراتی: امروزه بخش عمده‌ای از مسائل شهری ما از جمله حمل و نقل دارای ذات و ماهیت اقتصادی است و مشکلات از جایی شروع می‌شود که به موضوعی که دارای ذات اقتصادی است، نگاه غیراقتصادی داشته باشیم

این عضو شورای شهر مشهد با بیان اینکه برای تغییر نگاه‌ها در حوزه حمل و نقل باید به سه رکن اساسی شهرداری، دولت و بخش خصوصی توجه شود، اظهار می‌کند: در حال حاضر سند راهبرداری برای یکپارچه کردن این ارکان وجود ندارد.

هراتی با اشاره به اینکه در شهر مشهد ظرفیت‌های بسیاری برای جذب سرمایه‌گذار در حوزه حمل و نقل وجود دارد، یادآور می‌شود: حضور سالانه ۲۵ میلیون گردشگر خود ظرفیت بسیاری در این حوزه ایجاد می‌کند؛ ظرفیت‌ها در مشهد بی‌بدیل است اما برای استفاده از این فرصت‌ها برنامه‌ای نداریم.

■ **سرمایه‌گذاری مادی و معنوی**

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد ناوگان فرسوده اتوبوسرانی و تاکسیرانی را مهم‌ترین معضلات حوزه حمل و نقل شهر می‌داند و اظهار می‌کند: در حال حاضر بالغ بر ۲۲۰۰ دستگاه اتوبوس در شهر مشهد فعال است که حدود ۶۰ درصد این ناوگان به بخش خصوصی واگذار شده است.

هوشنگ غلامزاده با اشاره به فرسوده بودن ۴۰ درصد ناوگان اتوبوسرانی که در اختیار شهرداری است، خاطرنشان می‌کند: نوسازی این ناوگان در دستور کار قرار دارد و در این زمینه اقدامات خوبی انجام شده است؛ سال گذشته دو قرارداد خرید ۱۰۰ دستگاه اتوبوس منعقد شده که حدود ۶۰ دستگاه آن وارد مشهد شده و مابقی نیز وارد خواهد شد؛ حدود ۱۰۰ دستگاه از اتوبوس‌های مربوط به قرارداد سال ۹۲ نیز وارد ناوگان شده است.

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد با بیان اینکه مطالعات اجرایی خط ۳ بی.آر.تی بیش از ۹۰ درصد پیشرفت داشته است، تصریح می‌کند: در حال حاضر به دنبال این هستیم که بخش خصوصی برای سرمایه‌گذاری در این زمینه وارد شود.

غلامزاده به وجود ۶۰۰۰ دستگاه تاکسی فرسوده در شهر نیز اشاره می‌کند و می‌افزاید: بر اساس مصوبه هیأت دولت در سفر به مشهد قرار بود ۵۰۰۰ دستگاه تاکسی شهر نوسازی شود که سال گذشته ۱۳۰۰ دستگاه آن نوسازی شده است. وی اختلافات ستاد سوخت و بانک عامل را یکی از معضلات نوسازی ناوگان تاکسیرانی اعلام می‌کند.

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد با تأکید بر اینکه دولت و شهرداری به تنهایی بودجه‌ای برای رفع مشکلات حوزه حمل و نقل ندارند، عنوان می‌کند: در سال گذشته حدود ۱۵ طرح مطالعاتی برای ورود بخش خصوصی به این حوزه انجام شده که جذب سرمایه‌گذار برای توسعه ناوگان اتوبوسرانی و تاکسیرانی، احداث خطوط ۲ و ۳ بی.آر.تی، احداث پارکینگ، نصب دوربین‌های نظارتی، احداث پل‌های عابر پیاده و ... بخشی از این طرح‌هاست.

غلامزاده در خصوص تأمین امنیت خاطر سرمایه‌گذار می‌گوید: فکر می‌کنم بستری بهتر از شهرداری برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد زیرا متعلق به مردم است و سرمایه‌گذاری در شهر علاوه بر منافع مادی، منافع معنوی نیز دارد؛ قراردادها در این زمینه بر اساس ضوابط منعقد می‌شود.

معاون حمل و نقل و ترافیک شهردار مشهد با اشاره به اینکه طرح‌های سرمایه‌گذاری متفاوتی در این حوزه وجود دارد، خاطرنشان می‌کند: خرد یا کلان بودن سرمایه‌گذاری بستگی به طرح و توان سرمایه‌گذار دارد.

■ **تبعات ناامنی در حوزه سرمایه‌گذاری**

رئیس کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای اسلامی شهر مشهد حوزه حمل و نقل را حوزه‌ای هزینه‌بر و سرمایه‌پذیر می‌داند و معتقد است: این حوزه برای شهر درآمدزایی ندارد و در تمام دنیا هم به همین صورت است.

سید عبدالکریم جوادی با تأکید بر اینکه برای کنترل مشکلات ترافیکی مشهد باید ظرفیت‌های بالایی در حوزه حمل و نقل در شهر ایجاد شود و این حوزه توسعه یابد، اظهار می‌کند: توسعه ناوگان حمل و نقل نیازمند سرمایه‌گذاری‌های متعدد است و باید از تمام ظرفیت‌های موجود در این زمینه استفاده کنیم.

این عضو شورای شهر مشهد به ترافیک هسته مرکزی شهر اشاره می‌کند و می‌افزاید: وجود بارگاه منور رضوی در هسته مرکزی شهر و زائرپذیری این منطقه مشکلات ترافیکی بسیاری ایجاد کرده که نمی‌توان آن‌ها را نادیده گرفت و باید برای رفع این مشکلات تدبیری اندیشید تا از تهدیدهای احتمالی آینده در این حوزه پیشگیری شود.

جوادی توسعه خطوط ریلی درون‌شهری را از راهکارهای رفع مشکلات ترافیکی می‌داند و با اشاره به تسریع عملیات احداث خط ۲ قطار شهری در آغاز فعالیت چهارمین دوره شورای اسلامی شهر مشهد خاطرنشان می‌کند: کلنگ‌زنی خط ۳ قطار شهری نیز همزمان با نیمه شعبان آغاز شد. وی ورود ۱۰۰ دستگاه اتوبوس جدید به ناوگان اتوبوسرانی و نوسازی ناوگان تاکسیرانی را از دیگر اقدامات مدیریت شهری برای رفع مشکلات حمل و نقل و توسعه ناوگان برمی‌شمارد.

رئیس کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای شهر با اعتقاد بر اینکه تا رسیدن به چشم‌انداز درآمدزایی، حوزه حمل و نقل فاصله بسیاری دارد، تصریح می‌کند: در حال حاضر مدیریت شهری در بیش از ۵۰ درصد برون‌سپاری‌های انجام شده به بخش خصوصی یارانه پرداخت می‌کند؛ اگر می‌خواهیم به جایگاهی برسیم که خودروهای تک سرنشین از خیابان‌های شهر حذف شود و آلودگی زیست محیطی شهر کاهش یابد، باید این اتفاق بیفتد و از سایر حوزه‌ها برای حمل و نقل هزینه شود.

جوادی با بیان اینکه نتوانستیم در حوزه حمل و نقل بستری را فراهم کنیم که شرایط به نفع مدیریت شهری باشد و خواسته‌های مردم نیز محقق شود، عنوان می‌کند: دولت هم مشکلاتی دارد و نمی‌توان انتظار چندانی از آن داشت؛ دولت تعهداتی در حوزه حمل و نقل درون شهری دارد که هنوز حداقل‌های آن را هم نتوانسته‌ایم، دریافت کنیم. وی به این نکته نیز اشاره می‌کند که در حوزه حمل و نقل درون شهری تنها بخش کوچکی برون‌سپاری شده است و می‌افزاید: اگر بتوانیم ظرف ۱۰ سال آینده یارانه پرداختی به بخش خصوصی را به حداقل برسانیم، اقدام بزرگی انجام داده‌ایم.

این عضو شورای شهر مشهد در خصوص اقدامات انجام شده در مدیریت شهری برای تأمین امنیت خاطر سرمایه‌گذاران می‌گوید: یکی از معیارهای مهم در زمینه سرمایه‌گذاری، تأمین امنیت سرمایه‌گذار و سود منطقی برای وی است؛ در شورای چهارم سود حداقل ۳۰ درصد برای سرمایه‌گذار پیش‌بینی شده است.

جوادی به وجود بسترهای بسیار برای ایجاد ارزش افزوده در شهر اشاره و خاطرنشان می‌کند: باید از درآمد حاصل از این بسترها، یارانه حمل و نقل پرداخت شود. وی با تأکید بر اینکه باید مشوق‌هایی برای افزایش استفاده شهروندان از ناوگان حمل و نقل عمومی در نظر گرفته شود، عنوان می‌کند: از طرف دیگر باید بستری ایجاد شود که سرمایه‌گذاری در حوزه حمل و نقل سود منطقی داشته باشد و تا زمانی که این امر محقق نشود، باید یارانه آن را به بخش خصوصی پرداخت کنیم.

رئیس کمیسیون امور اقتصادی، سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شورای شهر با بیان اینکه ظرف سال گذشته و امسال در مباحث اقتصادی ناامنی‌های بسیاری در مشهد اتفاق افتاد که شهر را تقریبا با چالش مواجه کرده است، تصریح می‌کند: این چالش‌ها آسیب‌های زیادی را برای شهر ایجاد کرده که مسئولان کشوری، استانی و شهری باید تدبیری کنند تا از وضعیت فعلی و ناامنی موجود در حوزه سرمایه‌گذاری خارج شویم زیرا طولانی شدن این ناامنی در حوزه سرمایه‌گذاری برای شهر تبعات بسیاری دارد که ممکن است غیرقابل جبران باشد.

■ **مبادله چند تفاهم‌نامه اولیه**

معاون اقتصادی شهردار مشهد در خصوص ظرفیت‌های شهر برای جذب سرمایه‌گذار در حوزه حمل و نقل اظهار می‌کند: مشهد از جمعیت نسبی بالایی در کشور برخوردار و تردد این جمعیت در شهر ضروری و اجتناب‌ناپذیر است که این مسأله بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاری را در حوزه حمل و نقل فراهم کرده است.

محمدرضا مزجی ادامه می‌دهد: علاوه بر جمعیت ساکن در مشهد، حضور زائران در شهر نیز پتانسیل سرمایه‌گذاری در حوزه حمل و نقل را افزایش داده است؛ شهرداری اراده جدی دارد برای اینکه حوزه حمل و نقل را با استفاده از تمام مزیت‌های جهانی موجود در این حوزه سامان دهد و به مردم نیز اعتنای خاص داشته باشد.

رئیس سازمان سرمایه‌گذاری و مشارکت‌های شهرداری مشهد به مبادله چند تفاهم‌نامه اولیه با سرمایه‌گذاران حوزه حمل و نقل در شهر اشاره می‌کند و می‌افزاید: بستر سرمایه‌گذاری را در این حوزه مناسب می‌بینیم و چشم‌انداز خوبی برای آن متصور هستیم. مباحث حمل و نقل یک خدمت زیرساختی است و شهرداری مشهد در این زمینه به صورت مستقیم از سرمایه‌گذار حمایت می‌کند برای مثال در خصوص اتوبوسرانی یا قطار شهری، شهرداری درصد قابل توجهی از هزینه‌های بلیت را پرداخت می‌کند تا سرمایه‌گذاری در این حوزه‌ها برای سرمایه‌گذار سود منطقی و توجیه اصولی داشته باشد و به نظر می‌رسد تاکنون موفق بوده است.

مزجی با بیان اینکه شهرداری مشهد به جذب سرمایه‌های خرد در شهر تمایل دارد، عنوان می‌کند: اوراق مشارکت بستر مناسبی برای جذب سرمایه‌های خرد مردمی است زیرا هم ضمانت بانک عامل و هم ضمانت شهرداری را دارد؛ مردم این اطمینان خاطر را می‌خواهند که اصل و سود سرمایه آن‌ها به خطر نیفتد و در اوراق مشارکت به این امر توجه شده است و باید فرهنگ سرمایه‌گذاری در شهر برای مردم نهادینه شود؛ به رغم اینکه اوراق مشارکت در بازار ثانویه مشتری خود را دارد اما تمایل داریم مردم سرمایه‌های خرد خود را در شهر به کار گیرند.

معاون اقتصادی شهردار مشهد با بیان اینکه شهرداری در حوزه جذب سرمایه‌های کلان هم برنامه‌های بسیاری دارد، اظهار می‌کند: با وجود رکود در کشور توافق‌های خوبی برای سرمایه‌گذاری‌های بزرگ در شهر مبادله شده اما به دلیل اینکه قطعی نشده است، فعلا اعلام نمی‌کنیم. وی با اشاره به اینکه در سال جاری سرمایه‌گذاری‌های بسیار زیاد و امیدبخشی خواهیم داشت، عنوان می‌کند: تسهیلات بی‌نظیری برای حمایت از سرمایه‌گذاران در نظر گرفته شده است و سرمایه‌گذاران را در فضای کاملا انتخابی و آزاد قرار دادیم.

■ **منابع مالی شهرداری، پاسخگو نیست**

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد هم در گفت‌وگو با «دنیای اقتصاد» مبحث حمل و نقل را به دو بخش زیرساخت‌ها و ناوگان تقسیم می‌کند و معتقد است: شورای چهارم اقدامات خوب و مؤثری برای تقویت زیرساخت‌ها انجام داده که توجه به گسترش خطوط ریلی در مشهد و تسریع در روند اجرایی پروژه‌های زیرساختی مانند خط ۲ قطار شهری، احداث خط ۳ قطار شهری و خط ۳ بی.آر.تی از جمله این اقدامات است.براتعلی خاکپور با بیان اینکه با توجه به جمعیت مشهد و حضور زائران در شهر، ناوگان فعلی حمل و نقل پاسخگوی نیازهای شهر نیست و باید در جهت پاسخگویی به این نیاز شهروندان و زائران از منابع بخش خصوصی استفاده شود، اظهار می‌کند: منابع مالی مدیریت شهری پاسخگوی خدمت‌رسانی بهتر در زمینه حمل و نقل عمومی نیست و ضرورت ورود بخش خصوصی به بحث حمل و نقل عمومی مشهد احساس می‌شود و مدیریت شهری نیز بستر لازم را برای مشارکت بخش خصوصی و برون‌سپاری کارها در حوزه حمل و نقل فراهم می‌کند.

این عضو شورای شهر مشهد با اعتقاد بر اینکه مدیریت شهری برای توسعه ناوگان حمل و نقل باید به سمت جذب سرمایه‌های کلان برود، عنوان می‌کند: با استفاده از سرمایه‌گذاری‌های خرد می‌توان خدمات کوچکتری را ارائه کرد که شاید با توجه به مقیاس کلان‌شهر مشهد چندان پاسخگوی نیازها نباشد؛ علاوه بر این در زمینه مشارکت سرمایه‌های خرد در مسائل کلان در گذشته با چالش‌هایی مواجه بودیم که این امر ممکن است در جذب سرمایه‌های خرد ما را با مشکل مواجه کند؛ با توجه به شرایط

جوادی: باید تدبیری کنند تا از وضعیت فعلی و ناامنی موجود در حوزه سرمایه‌گذاری خارج شویم، زیرا طولانی شدن این ناامنی در حوزه سرمایه‌گذاری برای شهر تبعات بسیاری دارد که ممکن است غیرقابل جبران باشد

موجود به نظر من می‌توان با جذب سرمایه‌های کلان مشکلات حمل و نقل را در مشهد رفع کرد.

خاکپور با بیان اینکه برخی فضاهای ناخواسته در مشهد ایجاد و همین امر باعث شد عده‌ای بحث سرمایه‌گریزی از شهر را مطرح کنند، می‌افزاید: مصوبات شورای شهر بر اساس اسناد و قوانین بالادستی بوده و به لحاظ قانونی و زیرساختی مصوبات خوبی است اما اگر به لحاظ شرایط رکودی در نظر بگیریم به نظر من برخی مصوبات از نظر زمانی مناسب نبوده و همین مسأله باعث شده است، بحث سرمایه‌سوزی مطرح شود.

این عضو شورای شهر مشهد با اشاره به اینکه دولت موظف است در کلان‌شهرها یارانه حوزه حمل و نقل را پرداخت کند، می‌گوید: دولت با توجه به مشکلات مالی در تخصیص سهم یارانه بخش حمل و نقل با مشکلاتی مواجه بوده و در نتیجه ناوگان حمل و نقل شهرها نیز با مشکلاتی مواجه شدند؛ در چنین شرایطی هر چقدر بتوانیم از ظرفیت بخش خصوصی استفاده کنیم، می‌توانیم حمل و نقل عمومی بهتر و ارزان‌تری را برای مردم فراهم کنیم اما واقعیت این است که امروزه هزینه جابه‌جایی مسافر در شهر برای مدیریت شهری بیش از مبلغی است که شهروندان پرداخت می‌کنند و مدیریت شهری باید از منابع دولتی و درآمدهای خود در درون شهر این هزینه را تأمین کند.

وی با تأکید بر اینکه باید به دنبال راهکارهایی برویم که بتوانیم هزینه حمل و نقل را از منابع دیگری تأمین کنیم، تصریح می‌کند: افزایش هزینه حمل و نقل به صلاح نیست زیرا فشار بیشتری را به مردم وارد می‌کند و از طرف دیگر افزایش نیافتن آن هم مدیریت شهری را با مشکل مواجه می‌کند.

غلامزاده: فکر می‌کنم بستری بهتر از شهرداری برای سرمایه‌گذاری وجود ندارد زیرا متعلق به مردم است و سرمایه‌گذاری در شهر علاوه بر منافع مادی، منافع معنوی نیز دارد. خرد یا کلان بودن سرمایه‌گذاری بستگی به طرح و توان سرمایه‌گذار دارد

رئیس مرکز پژوهش‌های شورای اسلامی شهر مشهد در خصوص تأمین امنیت خاطر سرمایه‌گذاران حوزه حمل و نقل می‌گوید: در شهرهای بزرگ که جمعیت بیشتری دارند، متقاضی لازم برای استفاده از خدمات حمل و نقل عمومی وجود دارد و بدون شک سرمایه‌گذاران در این حوزه متضرر نخواهند شد. وی ادامه می‌دهد: از طرف دیگر باید فرهنگ استفاده از حمل و نقل عمومی در شهر نهادینه شود؛ اینکه مشارکت بخش خصوصی در شرایط فعلی در حوزه حمل و نقل نشان‌دهنده سودآور بودن این حوزه است؛ بحث عرضه و تقاضاست به عبارت دیگر تا زمانی که تقاضای سفر را در درون شهرها داریم به نظر می‌رسد حوزه حمل و نقل بستر مناسبی برای سرمایه‌گذاران است به ویژه اینکه این نوع سرمایه‌گذاری زودبازده است و بلافاصله به درآمدزایی می‌رسد.

تاریخ

ذکر احوال حاکمان و استانداران خراسان در دوره قاجاریه – بخش ۳۰

هادی پژوهش

عکس گنبد حرم مطهر پس از اصابت گلوله های توپ

مشهد در دوران استبداد صغیر، قسمت اول

علی‌نقی میرزا رکن‌الدوله پسر بزرگ محمدتقی میرزا رکن‌الدوله اول است. یادشده ابتدا لقب عین‌الملک داشت که پس از فوت پدرش ملقب به لقب وی یعنی رکن‌الدوله شد. وی در سال ۱۳۲۱ ه.ق پس از عزل سلطان‌حسین نیرالدوله به استانداری خراسان منصوب گردید و تا سال ۱۳۲۳ ه.ق در این سمت باقی بود. پس از یک دوره استانداری کرمان در سال ۱۳۲۹ ه.ق مجددا استاندار خراسان شد. در این سال به جای غلامحسین صاحب اختیار به مشهد آمد و در این ماموریت بود که ماجرای به توپ بسته شدن حرم به شرح زیر پیش‌آمد و منجر به عزل رکن‌الدوله گردید و به جای او مجددا سلطان حسین میرزا نیرالدوله برای بار دوم به استانداری خراسان منصوب گردید.

پس از فرار «محمدعلی شاه» به روسیه در ۱۳۳۰ق/۱۹۱۲م و در روزهای پایانی استبداد صغیر، شهر مشهد درگیر آشوب بود. قوای سواره و پیاده روس با توپخانه، جهت حفظ منافع خود وارد مشهد شدند و «علی‌نقی میرزا رکن‌الدوله» والی خراسان، آنان را به دستور حکومت تهران در ارگ حکومتی جای داد. شورشیانی که در شهر علیه مشروطه و دفاع از محمدعلی شاه، مردم را تحریک می‌کردند و در مشهد بلوا و آشوب ایجاد نموده، در واقع سازماندهی شده بودند تا بهانه‌ای برای حضور روس‌ها در مشهد همانند اشغال بندرانزلی و رشت در شمال و تبریز از طریق قفقاز باشد. قوای روس مجهز به توپ و مسلسل وارد مشهد شدند و به‌وسیله استاندار پذیرایی شدند.

همزمان با ورود قشون روسیه میتینگ‌هایی توسط یوسف‌خان هراتی سرکرده اشرار و اوباش و مورد حمایت سرکنسول روس در مشهد و همچنین سیدمحمد یزدی معروف به طالب‌الحق و نایب علی‌اکبر نوغانی در میادین شهر در حمایت از محمدعلی شاه برپا نمودند. اینان پس از تجمع مردم مرکز فعالیت خود را از میادین شهر به صحن نو حرم منتقل نمودند و افراد مسلح خود را در محدوده میان مسجد گوهرشاد و صحن جدید و بازار به پاسبانی گماردند و افراد مخالف محمدعلی شاه و متمولین مشهد را به جرم مخالفت دستگیر و در صحن حرم شلاق می‌زدند.

محمد قوش آبادی نامی از نیروهای یوسف خان هراتی و اسماعیل ترشیزی و جمعی از افاغنه که در جمع نیروهای مسلح وی بودند در گلدسته‌ها و سردرب‌های صحنین برای مقابله با نیروهای ملی مستقر شدند(منتخب التواریخ). روس‌ها به دستور فرمانده خود ژنرال «روکو»، توپ‌های خود را بر روی بام خانه‌ها، مغازه‌های نزدیک حرم و اطراف حرم مستقر کردند.

■ **محل استقرار توپ ها**

محل استقرار توپ‌ها در بازار بزرگ، سرای بانک، بالا خیابان، باغ خونی و چندین نقطه دیگر بود. قزاق‌ها و افسران روسی، سواره و پیاده در خیابان‌های شهر پخش شدند. به بهانه سرکوب شورشیان علیه محمدعلی شاه، در روز دهم ربیع‌الثانی ۱۳۳۰قمری، توپچی‌های قزاق به دستور فرمانده خود به حرم مطهر حمله کرده و گنبد مبارک را به توپ بستند. در آن حمله ۱۸ موضع گنبد طلا آسیب و صدمه دید. مردم جهت شکایت از جسارت روس‌ها، به کنسولگری بریتانیا رفتند.

سر کنسول «سر پرسی سایکس» به همراه عکاس کنسولگری و همراهانی دیگر برای دیدن ماوقع به صحن عتیق رفته و به عکاس دستور داد که از محل اصابت گلوله‌های توپ که در زاویه جنوبی گنبد بود، عکس بگیرد. سایکس در کتاب خود آورده «کنسول روس در گزارش خود اصابت گلوله به گنبد و آسیب مقبره را انکار کرده بود ولی من با فرستادن عکس‌هایی به سفارت بریتانیا در تهران و سن‌پترزبورگ، این ادعا را تکذیب کردم». در کتاب «تاریخ مشهدالرضا» نوشته «احمد ماهوان» آمده است: «ادیب هروی خراسانی در گزارش خود اشاره‌ای به گلوله‌باران گنبد مطهر و تهیه عکس توسط عکاس ارتش روس دارد» و در ادامه می‌افزاید: «تاکنون از بمباران حرم، به جز این عکس گواه بصری دیگری یافت نشده است». اما دکترآجودانی در کتاب «مشروطه ایرانی» اذعان داشته که در همان زمان، «ملک‌الشعرای بهار» عکسی از بمباران حرم که با خط «کاظم‌زاده ایرانشهر» استنساخ گردیده بود، نزد دکتر «احمد خان» نویسنده فرستاده و دکتر نیز در سوم فوریه آن را برای «ادوارد براون» ارسال داشته است. احتمال می‌رود عکس ارسالی بهار، نمونه دیگری از عکس به توپ بستن گنبد طلا باشد.

ادامه دارد...

دنیای اقتصاد
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
اشتراک رایگان نسخه‌الکترونیکی
با ارسال نشانی الکترونیک (Email) به شماره:
۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰
mashhad@den.ir

روزنامه اقتصادی صبح ایران
صاحب امتیاز : دنیای اقتصاد تابان
مدیر مسئول: علیرضا بختیاری
مدیر هنری: محمد عسگری
نشانی:خیابان مطهری، حد فاصل خیابان های سنایی و میرزای شیرازی، پلاک ۳۷۰
کد پستی: ۹۷۵۱۱-۱۵۸۶۶

دنیای اقتصاد
روزنامه صبح ایران
ضمیمه هفتگی خراسان رضوی
دوشنبه ۲۵ خرداد ماه ۱۳۹۴/ ۲۷ شعبان ۱۴۳۶/ ۱۵ ژوئن ۲۰۱۵/ شماره ۳۵۰۶

سرپرست خراسان رضوی: شهناز رمارم
دبیر ضمیمه خراسان: احسان میرزاده
دبیر هنری: حامد همایونی
نشانی:مشهد،بلوار شهید صادقی،خیابان آپادانا،شماره ۱۳
تلفن:۳۷۶۲۴۲۷۶، ۱۶-۳۷۲۳۷۵۱۴ نمابر: ۳۰-۳۷۲۳۷۶۳۰-۰۵۱
آگهی ها: ۳۵ ۸۶ ۴۱۹ ۰۹۱۲
www.EastEconomy.ir - mashhad@den.ir
ارسال نظرات:۳۰۰۰۲۲۴۸۰۰

خراسان ما

شهرهای خراسانی عهد ساسانی

رضا سلیمان نوری*

ششمین نوشتار از این مجموعه که هفته قبل منتشر شد را با این وعده به پایان بردم که کمی بیشتر درباره خراسان عهد ساسانی با شما گفت‌وگو کنم.

و اما درباره خراسان عهد ساسانی تا اینجا نوشتم که خراسان در زمان ساسانیان یکی از چهار ولایت بزرگ قلمروی آنان بود. ساسانی در دوران اوج حکومت خود خراسان را نیز همچون کل ایران به چهار قسمت یا ربع تقسیم کرده و برای هر کدام مرزبانی تعیین کرده بودند.

نیشابور، مرو، هرات و بلخ مراکز این چهار بخش یا کرسی فرمانداری خراسان بود.

در این بین باید گفت که حکایت نیشابور از دیگر این شهرها قابل‌توجه‌تر است زیرا نیشابور در اصل شهری ساسانی محسوب می‌شود. این امر ادعایی قابل‌اثبات است زیرا که از دوران ساسانی کتاب منحصر به‌فردی با عنوان «شهرستان‌های ایران‌شهر» باقی مانده که هرچند نامی از نویسنده ایرانی آن نمانده اما معتبرترین سند درباره جغرافیای شهرهای این دوران است. این کتاب به زبان پهلوی و در واپسین سده‌های فرمانراویی ساسانیان نوشته شده و البته آنچه از آن در دست است نسخه ترجمه شده به زبان ارمنی آن است که در همان سال‌های پایانی حکومت ساسانیان به همت موسی خورنی، مورخ ارمنی آن عصر تهیه شده است.

کتاب «شهرستان‌های ایران‌شهر» به بیان تاریخ، نام و ساختار سیاسی شهرهای «ایرانشهر» و ویژگی این شهرها در تاریخ‌نگاری ایرانیان می‌پردازد و به گمان اغلب پژوهشگران همان کتاب «یادگار شهرها» یاد شده در بندهش تنظیم شده به دستور قباد یکم است.

در این کتاب، ایران‌شهر برحسب جهات چهارگانه، به چهار ناحیه شرق و غرب و جنوب و شمال تقسیم شده‌است. امری که برای نخستین بار در زمان خسرو انوشیروان رواج پیدا کرد. در این رساله ایران، مطابق معمول آن دوران برای هر کدام از این نواحی چهارگانه که کوست یا کستک عنوان داشتند، زیر مجموعه‌هایی در نظر گرفته شده که به ترتیب عبارت بودند از:

کوست خوربران، یعنی ناحیه غرب شامل نه استان.

کوست نیمروج (نیمروز)، یعنی ناحیه جنوب شامل نوزده استان.

کوست خراسان (خورآسان)، یعنی ناحیه شرق شامل بیست و شش استان.

کوست کپکوه (به قولی آذربایگان)، یعنی ناحیه شمال و کوه قفقاز شامل سیزده استان.

نکته جالب توجه اینکه هر چند در این کتاب ترتیب کوست‌ها از غرب به شرق ذکر شده اما به هنگام معرفی شهرستان‌های هر بخش ابتدا شهرهای شرقی و پس از آن سایر نقاط عنوان شده‌اند.

براین اساس نخست سمرقند که شرقی‌ترین شهر دوران انوشیروانی بوده، معرفی می‌شود و پس از آن سایر شهرهای خراسان. معرفی که همانند اغلب آثار زبان پهلوی در آن اسطوره‌ها و واقعیت‌های تاریخی درهم آمیخته‌شده و تشخیص درستی یا نادرستی نوشتارها تا حد زیادی غیرممکن است.

نکته قابل‌توجه جایگاه ویژه‌ای است که در این کتاب برای نیشابور امروزین قائل شده و آن را «ابرشهر» نامیده است. جایگاهی که با اندکی تامل در سایر آثار تاریخی موجود از آن عصر و البته ادوار بعد دلیل آن مشخص می‌شود. بر اساس اسناد موجود نیشابور توسط شاهپور اول ایجاد شده است.

این اسناد بازگوکننده آن است که در زمان شاهپور یکم جنگی بزرگ در خراسان بین وی و برخی از بازماندگان سلسله اشکانیان و شاید هم مانویان رخ می‌دهد که سرانجام آن پیروزی شاهپور بوده است. او پس از این نبرد دستور می‌دهد تا به یادبود آن بر آبادی محل پیروزی بیفزایند و شهری از نو بنا کنند و پس از پایان ساخت این شهر جدید آن را «نیوشاپور یا نوشاپور» یعنی شاپور نیک و رادمرد یا شهر زیبای شاپور نامید. نامی که بعدها کوتاه شد و به‌صورت نیشابور امروزین درآمد.

این شهر از منظر شاپور از آن چنان اهمیتی برخوردار بود که در سنگ‌نبشته موجود از وی در کعبه زرتشت واقع در نقش رستم از آن به عنوان ابر شهر و مرکز خراسان یاد شده‌است. ابر شهر بودن نیشابور که در دوره یزدگرد دوم (۴۳۸ - ۴۵۷ م.) مدتی محل اقامت او و پایتخت ایران زمین بود، آن گاه قطعیت می‌یابد که بدانیم در بسیاری از نوشتارهای پهلوی و مانوی نام افتخاری نیشابور را ابرشهر ذکر کرده اند.

البته بنیاد شهرهای نو یکی از برنامه‌های شاهان ساسانی بود. امری که دلایل سیاسی آن بیش از مسائل فرهنگی و اجتماعی بود. بر این پایه اکثر شاهان ساسانی به احداث شهرهای نو پرداختند. شهرهایی که طبق سنت معمول با نام شاه همراه بودند و واژه‌هایی به آن‌ها افزوده می‌شد که اغلب از شادی، شکوه و عظمت، نیک‌بختی و پیروزی فرمانروا و یا مفاهیم مشابه آن‌ها بود.

اسناد موجود بازگوکننده پایه‌گذاری بیش از ۲۶ شهر در عهد فرمانروایی ساسانیان است که سهم خراسان از این مجموعه علاوه بر نیشابور یا ابر شهر،پنج شهر دیگر بود تا بدین گونه بیشترین تعداد از شهرهای ساسانی در زادگاه اشکانیان ایجاد شده باشد.

نکته قابل توجه این است که به جز نیشابور که در عهد شاپور اول و در دوران ظهور مانویان پایه‌گذاری شد، پنج شهر دیگر ساخته شده در خراسان در عهد انوشیوران اول و همزمان با کشتار مزدکیان ایجاد شده‌اند. «خسرو شاد»، «خسرو مشت آباد»،«ویسپ شادخسرو»، «هوبد خسرو» و «شاد فرخ خسرو» اسامی است که اهل تاریخ این شهرها را با آن‌ها معرفی کرده‌اند. شهرهایی که متأسفانه در اسناد موجود به محل ایجاد آن‌ها اشاره نشده و براین اساس مشخص نیست که در ادوار مختلف تاریخ چه سرنوشتی پیدا کرده‌اند و این تلاقی‌های زمانی خود داستانی دارد که مرتبط با پاسخ به پرسش ابتدای این نوشتار است. امری که در نوشتار بعد بدان خواهم پرداخت.

*کارشناس ارشد ایرانشناسی و خراسان پژوه

در همایش «ساخت‌وسازهای غیرمجاز شهری» مطرح شد؛

وضعیت فلاکت‌بار ساخت‌وسازها

دنیای اقتصاد، رها- ساخت‌وسازهای غیرمجاز را شاید بتوان بیماری مزمنی دانست که این روزها بیشتر نقاط دومین کلان‌شهر ایران را فراگرفته و چون وصله‌هایی ناجور بر تن این شهر نشسته است. مدیریت شهری در دوره‌های مختلف برای مقابله با این ساخت‌وسازهای افسار گسیخته اقدامات مختلفی انجام داده اما این اقدامات چندان مثمر ثمر نبوده است و حالا سیمای شهر مشهد به پارچه چهل تکه‌ای می‌ماند که هر قسمت از آن رنگی به خود گرفته است.

جباری: یکی از مسائلی که در دیوان عدالت اداری مطرح می‌شود، تبعیض‌های ناروا در آراء کمیسیون ماده ۱۰۰ است

نبود رویه واحدی در ساخت‌وسازهای مشهد بهانه‌ای شد برای همایشی بین بخشی با عنوان «ساخت‌وسازهای غیرمجاز شهری؛ چالش‌ها و راهکارها» که با مشارکت استانداری خراسان رضوی، اداره کل دادگستری استان و شهرداری مشهد در تالار نور این شهر برگزار شد.

رئیس کل دادگستری خراسان رضوی در این همایش از وضعیت فلاکت‌بار ساخت‌وسازها سخن گفت و به تبعات منفی این قبیل ساخت‌وسازها به ویژه در حاشیه شهر مشهد اشاره کرد.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین علی مظفری وضعیت ساخت‌وسازها را علاوه بر حاشیه مشهد، در خود شهر نیز اسف‌بار و غیرقابل تحمل دانست و اظهار کرد: یکی از چالش‌ها در این زمینه، خود کمیسیون ماده ۱۰۰ است که اهرم قانونی برای مدیریت شهری محسوب می‌شود و این کمیسیون می‌تواند در تغییر چهره شهر بسیار مؤثر باشد. وی با اعتقاد بر اینکه درصد اندکی از تخلفات در ساخت‌وسازهای غیرمجاز برای تأمین سرپناه است، خاطرنشان کرد: امروزه عمده تخلفات در ساخت‌وساز مربوط به افرادی است که به دنبال برج‌سازی هستند.

رئیس کل دادگستری استان با تأکید بر اینکه قانون کمیسیون ماده ۱۰۰ باید اصلاح شود، از نمایندگان استانداری، دادگستری و شورای شهر(اعضای کمیسیون ماده ۱۰۰) خواست در صدور آراء این کمیسیون خواسته‌های شخصی و ارتباطات فامیلی، دوستی و ... را کنار بگذارند و رضای خدا، مصلحت شهر و عامه را در نظر بگیرند؛ اعضای کمیسیون ماده ۱۰۰ نسبت به اجرای درست قانون بیشتر دقت کنند.

مظفری شهرفروشی توسط شهرداری‌ها برای انجام وظایف خود و اداره شهر را «خدمت به مردم از طریق ظلم به آنان» دانست و عنوان کرد: تعدد مراحل رسیدگی از دیگر چالش‌های کمیسیون ماده ۱۰۰ است؛ در برخی استان‌ها از جمله خراسان به غلط کمیسیون ماده ۱۰۰ به دو درجه بدوی و تجدیدنظر تبدیل شده که این امر خلاف قانون است زیرا این کمیسیون‌ها باید هم عرض باشند.

■ تبعیض ناروا در آراء کمیسیون ماده ۱۰۰

رئیس هیأت تخصصی عمران، شهرسازی و اسناد دیوان عدالت اداری کشور نیز در بخشی از این همایش نبود مدیریت واحد شهری را یکی از چالش‌های این حوزه برشمرد و تصریح کرد: اکنون مدیریت شهری ما دچار بحران است.

حجت‌الاسلام‌والمسلمین جواد جباری بحث درآمدهای پایدار شهرداری را از دیگر مشکلات مدیریت شهری دانست و افزود: در حال حاضر شهر را به شهرداری و شورای شهر سپرده‌اند، اما بدون درآمد و شهروندان هم تمام امکانات را از شهرداری می‌خواهند. وی با بیان اینکه از سال ۷۰ به بعد بحث تراکم‌فروشی توسط شهرداری‌ها مطرح شد، اظهار کرد: این امر به دلیل نبود درآمد پایدار است و باید تأکید بیشتری بر این حوزه داشته باشیم و شهروندان بخشی از این درآمد را تأمین کنند.

حجت‌الاسلام مظفری: این کمیسیون در صدور آراء خواسته‌های شخصی و ارتباطات فامیلی، دوستی و ... را کنار بگذارند و رضای خدا، مصلحت شهر و عامه را در نظر بگیرند؛ اعضای کمیسیون ماده ۱۰۰ نسبت به اجرای درست قانون بیشتر دقت کنند

رئیس هیأت تخصصی عمران، شهرسازی و اسناد دیوان عدالت اداری با اشاره به اشکالات ماده ۱۰۰، خاطرنشان کرد: چند بار اصلاح این قوانین مطرح شد اما این امر بنا به عللی مسکوت ماند. وی با بیان اینکه گاهی برخی افراد از نقطه ضعف شهرداری برای درآمدزایی سوءاستفاده می‌کنند، افزود: اگر سیاست‌گذاری ما منفعت اشخاص باشد که اکنون وجود دارد و منافع مادی شهرداری و کسب درآمد برای آن، غیر از این چیزی حاصل نمی‌شود؛ باید جلوی انسان‌های سودجو و افراد حرفه‌ای را که از ضعف‌های کنونی قانون شهرداری‌ها سوءاستفاده می‌کنند، با تدوین قوانین جامع و درست گرفت.

جباری با اشاره به اینکه یکی از مسائلی که در دیوان عدالت اداری مطرح می‌شود، تبعیض‌های ناروا در آراء کمیسیون ماده ۱۰۰ است، عنوان کرد: خود ما هم این قضیه را دیده و شنیده‌ایم و این یکی از اشکالات این کمیسیون است که باید برطرف شود زیرا بر اساس قانون نیز تبعیض ناروا ممنوع است.

رئیس هیأت تخصصی عمران، شهرسازی و اسناد دیوان عدالت اداری عدم شفافیت کمیسیون ماده ۱۰۰ را از دیگر اشکالات این کمیسیون برشمرد و تصریح کرد: این عدم شفافیت زمینه سوءاستفاده را فراهم می‌کند. وی به احکام قلع صادر شده در استان‌ها اشاره کرد و گفت: این آراء قلع صادر شده اما اکنون مدیریت شهری نمی‌تواند این احکام را اجرا کند؛ چه راهکاری برای این مسأله وجود دارد؟ این‌ها نشان‌دهنده تعارض در عملکرد ماست؛ در عملکرد ما باید سیاست‌گذاری اصولی وجود داشته باشد.

■ عدم اجرای سیاست‌های آمایشی

شهردار مشهد نیز در این همایش با بیان اینکه اجرا نشدن سیاست‌های آمایشی در کشور ما یکی از چالش‌های جدی فراروی ساخت‌وسازهای غیرمجاز است، اظهار کرد: این امر سبب هجوم مردم از روستاها و شهرهای کوچک به کلان‌شهرها شده است.

سید صولت مرتضوی یکی از چالش‌های مهاجرت به کلان‌شهرها را بر هم خوردن سیما و منظر شهری دانست و خاطرنشان کرد: این سیل جمعیت سبب ساخت‌وسازهای لجام گسیخته شده و همین امر سیما و منظر شهری را بر هم زده است. وی نبود معابر مناسب به ویژه در حاشیه شهر و بروز مشکلات زیست محیطی را از دیگر تبعات ساخت‌وسازهای غیرمجاز عنوان و تصریح کرد: این مسائل پدیده حاشیه‌نشینی را به دنبال خواهد داشت و در نهایت باعث بروز مشکلات فرهنگی، بافت‌های اجتماعی غیرمتجانس، فاصله‌های شدید طبقاتی و ... می‌شود.

شهردار مشهد با اعتقاد بر اینکه از اجرای قانون اساسی تخلف کرده‌ایم، گفت: در موضوع مسکن به تعبیر من حلال خدا را تعطیل کرده‌ایم و مردم ناگزیرند به قانون‌گریزی پناه بیاورند. وی با اشاره به اینکه در اصل ۳۱ قانون اساسی به اولویت تأمین مسکن برای روستاییان، کارگران و محرومان توجه شده است، افزود: اما سال‌های سال به این اصل توجه نشد.

مرتضوی با اشاره به اینکه هر دولتی به فراخور امکانات خود اقداماتی برای تأمین مسکن انجام داده است، اظهار کرد: در دولت قبل «مسکن مهر» شروع شد که اقدام پسندیده‌ای بود؛ اگر بتوانیم مسکن مردم را با هر عنوانی از قبیل مسکن مهر، اجتماعی و ... تأمین کنیم، بسیاری از ساخت‌وسازهای غیرمجاز از چهره شهر رخت بر می‌بندد؛ هر زمان که دولت‌ها عزم خود را جزم کرده‌اند تا وضعیت مسکن را درست کنند، آنچنان پیچ و خم اداری تشدید پیدا می‌کند که متقاضیان قادر به گرفتن تسهیلات نمی‌شوند و مردم محروم و مظلوم در بیراهه‌های دلال‌بازی قرار می‌گیرند.

شهردار مشهد عدم ممیزی املاک را از دیگر چالش‌های موجود در زمینه ساخت‌وسازهای غیرمجاز برشمرد و خاطرنشان کرد: در برخی موارد دنبال فروع هستیم و با علت برخورد نمی‌کنیم؛ واقعا پشت زمین‌خواری‌ها چه کسانی هستند؟ حدود ۱۰ سال قبل به شدت با زمین‌خواری مواجه بودیم و زمانی که می‌خواستیم برخورد کنیم، از اطراف و اکناف ممانعت می‌شد. وی با تأکید بر اینکه سیستم ثبت اسناد ما به شدت ایراد دارد، عنوان کرد: این مباحث باید اصلاح شود و باید به قانون اساسی عمل کنیم و تمام دستگاه‌ها وظایف خود را بدانند.

مرتضوی ابراز امیدواری کرد: این همایش به اصلاح قانون و بازدارندگی آن، طرح پیشنهادهای مناسب برای ساخت‌وساز ارزان و مناسب مسکن، مدیریت واحد شهری و ... منجر شود.

شایان ذکر است در حاشیه این همایش کارگروه‌های تخصصی با عنوان «فرآیند تشکیل پرونده و رسیدگی به تخلفات ساختمانی»، «آسیب‌شناسی قانون ماده ۱۰۰ و مباحث مربوط به دیوان عدالت اداری» و «پیشگیری از تخلفات ساختمانی» برگزار شد.

■ نمی‌توان منکر وجود فساد در مرحله اجرایی طرح‌ها شد

به گزارش ایسنا، دادستان عمومی و انقلاب مشهد نیز در اختتامیه همایش با بیان اینکه مفاسدی که در مرحله اجرایی قوانین ساخت‌وساز شاهد آن هستیم، غیرقابل انکار است، گفت: در واقع در مرحله اجرایی کردن طرح‌ها فسادی وجود دارد که نمی‌توانیم منکر آن شویم و متأسفانه آن‌ها را رفع هم نکرده‌ایم؛ در بسیاری مواقع ارفاق‌هایی در حیطه جرائم ساخت‌وساز غیرمجاز صورت می‌گیرد و منطقی هم نیستند و بازهم برای رفع، حل و اصلاح این موارد کوتاهی کرده‌ایم.

غلامعلی صادقی با طرح این سؤال که چرا باید ۳۵ تا ۴۰ هزار پرونده چند سال روی میز بمانند، افزود: در بخش مقابله و پیشگیری از تخلفات ساخت‌وساز، زمین‌خواری، کوه‌خواری و ... باید ساماندهی جدیدی داشته باشیم؛ کسانی که به دنبال انجام این امور خلاف به عنوان کسب شغل هستند، سازمان یافته‌اند و فکرهایشان نیز از دید خودشان پیشرفته است.

دادستان عمومی و انقلاب مشهد با انتقاد از اینکه در بخش‌های مختلف اجرا، قضا و ... همچنین در شهرها و استان‌ها هرکدام به شکل خاصی عمل می‌کنیم، عنوان کرد: در واقع متخلفان و مجرمان از ما جلوترند و سازماندهی، یک‌دستی و رفاقتشان از ما بهتر است.

صادقی در ادامه به پیشنهاد طرح جدیدی پرداخت و خاطرنشان کرد: ما می‌توانیم با موافقت رئیس کل دادگستری استان و تأمین نیرو و امکانات، تخلفات ساختمانی، زمین‌خواری و دیگر جرائمی که مربوط به حوزه زمین و مسکن است را در یک ناحیه و مجتمع قضایی جمع‌آوری و رسیدگی کنیم تا شاید بتوانیم تا حدودی جلوی این پیشروی‌ها و تخلفات را بگیریم.

مرتضوی: در برخی موارد دنبال فروع هستیم و با علت برخورد نمی‌کنیم؛ واقعا پشت زمین‌خواری‌ها چه کسانی هستند؟ حدود ۱۰ سال قبل به شدت با زمین‌خواری مواجه بودیم و زمانی که می‌خواستیم برخورد کنیم، از اطراف و اکناف ممانعت می‌شد

دادستان عمومی و انقلاب مشهد اضافه کرد: همچنین می‌توان با ایجاد شعبی در شهرستان‌های استان تخلفات مربوط به آن شهرستان‌ها را به صورت اختصاصی مورد رسیدگی قرار داد و در مقابل به جرائم، تخلفات، بی‌نظمی و غیر مستحکم کردن شهر خاتمه داد و بهتر از گذشته عمل کرد.

رئیس کل دادگستری خراسان رضوی نیز در ادامه نظر خود را نسبت به این طرح عنوان کرد و گفت: اصل کار خوب است اما به شرط آنکه همه شهرداری‌ها فکر نکنند که این کار تنها مختص ماست که اگر این رویکرد باشد یقینا با شکست روبه‌رو می‌شود؛ باید هر سازمان و اداره‌ای و مخصوصا شهرداری کار خودش را انجام دهد.

مظفری ادامه داد: در متن قانون ماده ۱۰۰ آمده است که این جرائم باید به دست خود شهرداری و بدون دخالت نیروی انتظامی پیگیری شوند.

■ در حاشیه

- قرار بود استاندار خراسان رضوی یکی از سخنرانان آیین افتتاحیه این همایش باشد، اما از حضور وی خبری نشد و رئیس کل دادگستری در خصوص این امر گفت: استاندار در سفر تاجیکستان هستند

- جباری در بخشی از سخنان خود گفت: به من اعلام شد برای سخنرانی ۴۰ دقیقه زمان دارم اما به دلیل اینکه برنامه دیرتر شروع شده، می‌گویند وقت تمام است؛ فکر می‌کنم حدود ۱۰ یا ۱۲ دقیقه صحبت کرده‌ام.

- بنابر اعلام قبلی قرار بود این همایش ساعت هشت صبح کار خود را آغاز کند، اما با تأخیر حدودا ۳۰ دقیقه‌ای آغاز شد.

اخبار کوتاه

مدیرکل مخابرات خراسان رضوی خبر داد:

■ پوشش صد درصدی ۳G تا آخر تیرماه در مشهد

ایسنا- مدیرکل مخابرات خراسان رضوی از پوشش صددرصدی ۳G تا آخر تیرماه برای اپراتور همراه اول در مشهد خبر داد.

علی ملک‌جعفریان در خصوص مشکلات اینترنت همراه اپراتور همراه اول، عنوان کرد: مشکلات موجود به دلیل اجرای طرح ۳G است، تا آخر تیرماه تمام ۱۳۷۰ نقطه مشهد به اینترنت پرسرعت ۳G مجهز می‌شوند و پس از آن مشکل قطعی و کندی اینترنت همراه «همراه اول» حل خواهد شد.

مدیرکل مخابرات خراسان رضوی با بیان اینکه تا کنون ۱۷۰ نقطه مشهد به اینترنت پرسرعت ۳G همراه اول مجهز شده‌اند، بیان کرد: علاوه بر مشهد تا انتهای تیر ماه ۵۲ نقطه دیگر استان نیز از این شبکه هوشمند بهره‌مند خواهند شد.

ملک جعفریان همچنین درباره افزایش تعرفه تلفن‌های ثابت، گفت: من از این موضوع از طریق روزنامه‌ها مطلع شدم، ظاهرا کمیسیون تنظیم مقررات طرحی را بررسی کردند که طی آن تعرفه تلفن ثابت از دقیقه‌ای ۳۰ ریال به ۷۰ ریال و تعرفه تلفن بین استانی از ۳۳۰ ریال به ۴۰۰ ریال افزایش یابد، البته تا تصویب و اجرای این طرح زمان زیادی باقی‌مانده است.

■ کلاهبردار لیزینگی در مشهد دستگیر شد

ایرنا - رئیس پلیس آگاهی خراسان رضوی از کلاهبرداری دو میلیارد ریالی به بهانه واگذاری خودروهای لیزینگی در شهر مشهد خبر داد.

سرهنگ حسین بیدمشکی گزارش داد: در این پرونده فردی با دایر کردن نمایشگاه و معرفی خود به عنوان نمایشگاه یک شرکت خصوصی خودرو، به بهانه فروش اقساطی اقدام به کلاهبرداری می‌کرد. وی افزود: کارآگاهان مبارزه با جعل و کلاهبرداری پس از بررسی اظهارات مال‌باختگان، فرد کلاهبردار را شناسایی و در اقدامی ضربتی وی را دستگیر کردند.

رئیس پلیس آگاهی خراسان رضوی گفت: متهم تاکنون به ۱۱ فقره کلاهبرداری در زمینه واگذاری خودروی لیزینگ به مبلغ دو میلیارد ریال اعتراف کرده است.

نایب رئیس شورای شهر مشهد:

■ مجوزهای ساخت و ساز در ارتفاعات مشهد ابطال می‌شود

تسنیم- نایب رئیس شورای شهر مشهد گفت: همه مجوزها و پروانه‌های ساخت و ساز در ارتفاعات مشهد مقدس ابطال می‌شود.

محمد کمال سرویها در نشست خبری خود افزود: شهرداری قدرت مالی لازم را برای خرید املاک ساخته‌شده در ارتفاعات شهر ندارد. وی تصریح کرد: همه مجوزها و پروانه‌های صادر شده برای ساخت و ساز در ارتفاعات شهر مشهد باطل می‌شود.

عضو شورای اسلامی شهر مشهد با تاکید براینکه برای برخورد با موضوع زمین‌خواری در شهر مشهد وجود یک عزم ملی و همت عالی الزامی است، افزود: در راستای برخورد با زمین‌خواری‌ها و تصرفات ارتفاعات شهرها شاهد ورود قدرتمند مجلس شورای اسلامی به این موضوع بودیم.

■ فاز دوم بلوار نماز در مشهد افتتاح شد

مهر- فاز دوم بلوار نماز به طول هفت کیلومتر به عنوان یکی از بزرگترین پروژه‌های عمرانی شهرداری مشهد به بهره‌برداری رسید.

بلوار نماز به عنوان یکی از پروژه‌های بزرگ شهرداری از پارک خورشید شروع و پس از تقاطع با بلوارهای هاشمیه، سرافرازان، دلاوران، خاقانی و بلوار شهید کاوه به بزرگراه شهید کلانتری متصل می‌شود که با بهره‌برداری از فازهای اول و سوم آن در سال‌های گذشته، فاز دوم این پروژه هفته گذشته به بهره‌برداری رسید.

پروژه احداث بلوار نماز با هدف کاهش بار ترافیکی در محورهای موازی از جمله بلوار فکوری و بلوار پیروزی و زیباسازی شهری و نیز افزایش ایمنی تردد در سه فاز وارد مرحله اجرا شده است.

این پروژه با طول هفت کیلومتر که سه کیلومتر از آن در فاز دو به انجام رسیده است؛ با ۶۰ متر عرض دارای دو باند سواره‌رو به عرض ۱۳ متر است.

استاندار خراسان رضوی تاکید کرد:

■ لزوم تقویت تعامل اتاق بازرگانی خراسان رضوی و سغد تاجیکستان

فارس- **استاندار خراسان رضوی بر تقویت تعامل اتاق بازرگانی این استان و سغد تاجیکستان تاکید کرد.**

علیرضا رشیدیان در دیدار با تجار و بازرگانان تاجیکستان با بیان اینکه این سفر با هدف توسعه مناسبات بین دو کشور صورت گرفته؛ بر لزوم تقویت تعامل اتاق بازرگانی خراسان رضوی و سغد تاجیکستان تاکید کرد. وی تبادل هیات‌های تجاری، برپایی نمایشگاه توانمندی‌ها در دو کشور و ارائه فرصت‌های سرمایه‌گذاری طرفین را از جمله راهکارهای توسعه مناسبات دانست.

رشیدیان گفت: خراسان رضوی به لحاظ جمعیت و وسعت جزء استان‌های مهم و پهناور کشور به شمار می‌رود و با اقتصادی قوی دارای ظرفیت‌های فراوانی در حوزه‌های گردشگری، صنعت، معدن، خدمات و کشاورزی است. وی ادامه داد: وجود معادن سرشار و غنی سنگ آهن و ۴۶ ماده معدنی دیگر، فعالیت شش واحد فولادی و ۳۳ واحد در دست اقدام، وجود شش هزار واحد صنعتی، تولید محصولات باغی و زراعی استراتژیک مانند زعفران و پسته از جمله مزیت‌های خراسان رضوی به شمار می‌رود. استاندار خراسان رضوی قرار گرفتن استان در کریدورهای بین‌المللی را از دیگر مزایای استان بر شمرد و بر استفاده از آن برای ارتقای سطح روابط تاکید کرد.

رشیدیان تسهیل در تردد و روند سرمایه‌گذاری بین دو کشور را ضروری دانست و از آمادگی استان برای جذب سرمایه‌گذاران تاجیکی خبر داد.

پیشخوان

■ افتتاح مرکز جذب و خدمات سرمایه‌گذاری نیشابور

روزنامه اطلاعات در گزارشی پیرامون افتتاح مرکز جذب و خدمات سرمایه‌گذاری نیشابور با حضور فرماندار و جمعی از مقامات استان خراسان رضوی و مسئولان محلی این شهرستان، نوشت: در مراسمی که برگزار شد فرماندار نیشابور گفت: «این مرکز برای این ایجاد شده است که هر علاقه‌مند به سرمایه‌گذاری در نیشابور بداند که رها نشده و مورد حمایت مسئولان است و در این مرکز برای هر پروژه بزرگ مسئولی مشخص می‌گذاریم و از او مسئولیت می‌خواهیم و این مرکز متعلق به همه شهرستان است و نقش هماهنگ‌کننده ادارات و نهادها را در زمینه هر نوع سرمایه‌گذاری عهده‌دار است.»

■ کاندیداتوری شهردار مشهد صحت ندارد

روزنامه آرمان در خبری پیرامون کاندیداتوری شهردار مشهد ، نوشت: شهردار مشهد با بیان اینکه نامزدشدن من در انتخابات مجلس شوخی است، گفت: در صورت نامزدشدن معاونان شهرداری، آن‌ها دیگر جایی در پست‌های قبلی خود نخواهند داشت. سیدصولت مرتضوی در ارتباط با مخالفت برخی اعضای شورای اسلامی مشهد نسبت به اجازه به معاون فرهنگی شهردار برای اهدای هدیه و جایزه، اظهار کرد: نظرات و نیات شخصی را جایگزین قانون کردن درست نیست و اینکه مطرح می‌شود ما برای اقدامات سیاسی این مصوبات را ارائه می‌کنیم؛ باید بگویم که در ذات ما سیاسی‌کاری وجود ندارد. وی افزود: معاونت فرهنگی در سال ۸۴ می‌توانست مبلغ ۱۵۰هزار تومان را برای هدیه و جوایز ارائه کند که امروز این سقف بعد از ۱۰ سال به ۵۰۰ هزار تومان رسیده است.

■ فرجی‌دانا: دودمان آموزش عالی را به باد دادند

روزنامه آفتاب یزد در گزارشی پیرامون سفر دکتر فرجی دانا به مشهد، نوشت: دکتر رضا فرجی دانا، وزیر سابق علوم، تحقیقات و فناوری در نخستین گردهمایی ملی خیرین آموزش عالی که در مشهد برگزار شد، با بیان اینکه ما ۲۷ دانشگاه بالای ۴۰ سال قدمت داریم، اظهار کرد: اما در هشت سال گذشته ۵۰ دانشگاه و ۹ موسسه آموزش عالی به این تعداد اضافه شدند که تنها توسعه کمی داشتند و فاقد پشتوانه کیفی بودند و توسعه کمی آموزش عالی دانشگاه‌ها در هشت سال گذشته دودمان آموزش عالی را به باد داد. وی با اشاره به تاثیر توسعه کیفی دانشگاه‌ها، اظهار کرد: یکی از تاثیرات توسعه کیفی دانشگاه‌ها این است که اگر دانشجو بداند آنچه که آموخته برای او مفید است، حتما به رشته خود بازگشته و از مجموعه‌ای که در آن آموزش دیده حمایت می‌کند و دانشگاه‌های ما باید مکانی باشند که فارغ‌التحصیلانی با این زاویه دید پرورش دهند.